Ἔτος Ζ' — Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ὀκτωβρίου Πέμπτῃ 1905 — Ἀριθ. 343

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Ἐν Ἑλλάδι . . . Δραχ. **10**
Ἐν Τουρκίᾳ . . . ½ τουρκικῆς λίρας
Ἐν τῇ ἄλλῃ ἀλλοδαπῇ . ½ ἀγγλικῆς λίρας

Ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης ἑκάστου μηνός.

ΑΓΩΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

Πᾶσα αἴτησις ἀφορῶσα εἰς τὸ φύλλον ἀπευθύνεται
Πρὸς τὸν κ. Ι. Λαμπρίδην δικηγόρον
Ὁδὸς Ἱπποκράτους 5

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἀποδίδονται

ΟΡΓΑΝΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΗΘΙΚΩΝ ΚΑΙ ΥΛΙΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Κύριον ἄρθρον (*Ἡ ραγδαία μεταβολὴ τῶν διπλωματικῶν σχέσεων τῆς Εὐρώπης ἐν σχέσει πρὸς τὰ δίκαια τῆς Ἑλλάδος*). — Ἡ ἐν Παλαιστίνῃ ἑλληνικὴ ἐκπαίδευσις. — Ὁ ἐν Μοναστηρίῳ ἀπαγχονισμὸς τοῦ Κώττα. — Ἀγγέλματα καὶ θρῦλοι. — Κρήτη (*τὰ βουλεύματα τοῦ Βενιζέλου*). — Πόσοι εἰμεθα οἱ Ἕλληνες. — Τὰ ἐν Ἑλλάδι. — Τελευταῖαι εἰδήσεις.

Ἐπιφυλλίς: (*Αἱ Σύγχρονοι ἔρευναι περὶ τῆς Ἱστορίας τῶν Ἀρχαίων Ἑλλήνων 1875 1904*)

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 12 Ὀκτωβρίου 1905

Ἡ ἐκ τῶν ἀποκαλύψεων τῆς παρισινῆς «Πρωΐας» ταραχὴ δὲν ἐκόπασεν εἰσέτι ἐν τῇ κοινῇ τῆς Εὐρώπης γνώμῃ, παρὰ τὴν ἐπίσημον δὲ διάψευσιν αὐτῶν ἐκ τῆς ὅλης συζητήσεως, ἥτις ἐπηκολούθησε μεταξὺ τῆς ἀγγλικῆς, γαλλικῆς καὶ γερμανικῆς δημοσιογραφίας, σαφεστάτη κατεδηλώθη ἡ λυσσώδης προσπάθεια τῶν μεγάλων δυνάμεων τοῦ κόσμου ἡ φέρουσα εἰς τὴν σύγκρουσιν καὶ τὴν αἱματοχυσίαν πρὸς ἐπικράτησιν ταύτης, πρὸς κατασύντριψιν ἐκείνης.

Ἡ τριπλῆ λεγομένη συμμαχία ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ὑστέρων τὸ θαυμαστότερον τῶν διπλωματικῶν δημιουργημάτων τῆς μεγαλοφυΐας τοῦ Βίσμαρκ, ἐφ' οὗ ὡς ἐφιάλτης ἐπεκάθητο ὁ φόβος τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Γαλλίας, τοῦ φιλοταράχου τούτου καὶ φιλοδόξου ἔθνους, καὶ καθ' οὗ ἐλαμβάνετο διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τούτου ἡ πρόνοια, ὅπως ἐν πάσῃ στιγμῇ εὐθέτῳ κατενεχθῇ τὸ καίριον τραῦμα καὶ ἀσφαλισθῇ διὰ πολλοὺς αἰῶνας, ἂν μὴ διὰ παντός, ἡ ἐν τῇ μέσῃ Εὐρώπῃ ἀδιαφιλονίκητος ἡγεμονία τῆς Γερμανίας.

Τὴν Γαλλίαν ἔσωσεν ἐπί τινα ἔτη μετὰ τὴν συνθήκην τῆς Φραγκφούρτης τὸ δημοκρατικόν της πολίτευμα, ἐφ' οὗ τὴν ἀποσυνθετικὴν δύναμιν πολλὰς ἐστήριζεν ἐλπίδας ὁ Βίσμαρκ. Ἀλλ' ἐν τούτῳ διεψεύσθη. Ἡ οἰκονομικῶς ὡς συντετριμμένη νομισθεῖσα Γαλλία ἐξέπληξε τὸν νικητὴν διὰ τεραστίας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ τὸ συναίσθημα τῆς ἐκδικήσεως συνήνωσε τῆς ὀχλοκρατουμένης Γαλλίας ὡς κοινὴ ἁπάντων σημαία τὰς ἐντονωτάτας προσπαθείας περὶ τὴν σύνταξιν καὶ παρασκευὴν στρατοῦ, καθ' οὗ ἦτο μὲν ἐξησφαλισμένη ἡ τελικὴ τοῦ γερμανικοῦ στρατοῦ νίκη, ἀλλ' ὅστις ἀκίνδυνον ὅλως δὲν θὰ καθίστα τὸν μέχρι Παρισίων περίπατον τῶν Γερμανῶν λογχοφόρων.

Ἀλλὰ καὶ ἑτέρα προσεπῆλθε διάψευσις εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς τῆς παμφάγου γερμανικῆς διπλωματίας, ἐκεῖθεν μάλιστα ὅθεν οὐδὲ τὸ παράπαν ἀνεμένετο.

Καίτοι ἡ ἐν τῇ τριπλῇ παρουσία τῆς Αὐστρίας καθίστα ἀδύνατον τὴν εἰς αὐτὴν προσχώρησιν τῆς Ρωσίας, οἱ ἐν Βερολίνῳ ἠκκίζοντο πρὸς τοὺς ἐν Πετρουπόλει μετὰ τρυφεροτήτων οἵας δὲν ἐπεδείκνυον καὶ πρὸς αὐτοὺς τοὺς συμμάχους, πρόδηλος δὲ ἦτο ὁ σκοπὸς αὐτῶν, ἡ ἀπομόνωσις τοῦ θύματος, τῆς Γαλλίας, καὶ ὁ ἀσφαλὴς σφαγιασμός του.

Ἦτο ἤδη ἑτοίμη ἡ χεὶρ τοῦ γερμανικοῦ ἐπιτελείου νὰ πιέσῃ τὸ κομβίον τῆς ἐπιστρατεύσεως κατὰ τὸ 1875, ὅτε ἀπροσδοκήτως ἐνέσκηψεν εἰς τὸ Βερολῖνον τὸ μήνυμα τοῦ λευκοῦ Τσάρου, ὅτι ἡ Ρωσία δὲν θὰ ἄφηνε τὴν Γαλλίαν ἀνυπεράσπιστον κατὰ νέας γερμανικῆς εἰσβολῆς ἀδικωτάτης.

Ἡ παρέμβασις αὕτη τοῦ Τσάρου Ἀλεξάνδρου Β'. ἔρριψεν εἰς τὴν εὐπαθῆ τῶν Γάλλων καρδίαν πλὴν τῶν συναισθημάτων τῆς εὐγνωμοσύνης καὶ τὰ πρῶτα σπέρματα τῆς ρωσογαλλικῆς συμμαχίας, ἥτις περιώρισε τὴν προκλητικὴν αὐθάδειαν τῆς αὐταρχικῶς διαχειριζομένης τὰς δυνάμεις καὶ τὴν διπλωματίαν τῆς τριπλῆς συμμαχίας Γερμανίας, μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν αἱ ἐν Μουκδεν καὶ Τσουσίμᾳ περίλαμπροι τῶν Ἰαπώνων νῖκαι κατὰ τῶν στρατῶν τοῦ Τσάρου κατέστησαν σχεδὸν εἰπεῖν ἄχρηστον, ἴσως δὲ καὶ ὀχληρὰν εἰς τὴν Γαλλίαν ἕνεκα τῆς διαρκοῦς χρηματικῆς ἀφαιμάξεως τῆς γαλλικῆς ἀγορᾶς διὰ τῶν ρωσικῶν δανείων τὴν κολοσσιαίαν τῶν Ρώσων αὐτοκρατορίαν.

Οἱ ἐν Βερολίνῳ ἐνόμισαν, ὅτι ἐπέστη ἤδη ἡ στιγμὴ ἡ ἀπὸ τοσούτου χρόνου καραδοκουμένη, καὶ ἔκπληκτος εἶδεν ὁ κόσμος ἐν πλήρει γαλήνῃ τὴν λάμψιν τοῦ κεραυνοῦ, ὅστις ἐνέσκηψε κατὰ τῆς Γαλλίας ἐν Μαρόκκῳ.

Περίτρομος ἡ Γαλλία εἶδεν ἑαυτὴν τεθειμένην ἐν τῷ διλήμματι ἢ νὰ ἀναρρίψῃ τὸν ὑπὲρ τὸν ὅλων κῦβον ἢ νὰ ὑποχωρήσῃ εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τῆς ἀπὸ τοῦ φόβου συνέσεως. Ἔπραξε τὸ δεύτερον καὶ ἀντὶ νὰ θυσιάσῃ μυριάδας τέκνων τῆς Γαλλίας, ἀποταμιεύματα δεκαετηρίδων ὅλων μόχθων, αὐτὴν τὴν ἀκεραιότητά της, προὐτίμησε νὰ θυσιάσῃ τὸν ὑπουργὸν Δελκασὲ καὶ προσκαίρως αὐτὸ τὸ ἐν τῷ κόσμῳ ἀξίωμά της ὡς ἰσοτίμου πρὸς τὰς μεγίστας τῆς οἰκουμένης Δυνάμεις

Ἀλλ' ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν εἰ καὶ διαψευσθεισῶν ἀποκαλύψεων τοῦ Δελκασσὲ ἐν τῇ «Πρωΐᾳ», ὅτι οὐδὲ νῦν ἡ Γαλλία θὰ ἔμενεν ἀβοήθητος. Ἀντὶ τῆς Ρωσίας ὁ μεγαλοπράγμων Δελκασσὲ εἶχε κατορθώσει νὰ τάξῃ παρὰ τὸ πλευρὸν τῆς Γαλλίας τὴν Ἀγγλίαν, ἥτις οἰκεῖα κακὰ φοβουμένη ἐκ τῶν παγκοσμίων τάσεων τῆς γερμανικῆς διπλωματίας εὔκαιρον ἐνόμισε τὴν περίστασιν νὰ στραγγαλίσῃ ἐν αὐτῇ τῇ βρεφικῇ της ἡλικίᾳ τὴν βλαστάνουσαν ναυτικὴν δύναμιν τῶν Τευτόνων.

Τὴν σύρραξιν ἀπεσόβησεν, ὡς εἴπομεν, ἡ ἔμφοβος σύνεσις τῆς Γαλλίας ἐν τῷ παρόντι. Ἀλλ' ἄδηλον εἶναι ἕως πότε.

Βέβαιον μόνον εἶναι, ὅτι οἱ πεπολιτισμένοι λαοὶ τῆς οἰκουμένης προσβλέπουσι μετ' εὐλόγου ἀνησυχίας πρὸς τὴν ραγδαίαν ταύτην μεταβολὴν τῶν διπλωματικῶν σχέσεων τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, διότι πάντοτε τὸ καινοφανὲς ἐμπνέει φόβους, οἵους τὸ ἄγνωστον καὶ τὸ ἀνέλπιστον.

Εἰς τοὺς ἀπὸ πολλοῦ διὰ ποικίλα αἴτια χαλαρωθέντας δεσμοὺς τῆς τριπλῆς συμμαχίας νέαν ἐπήνεγκεν ἐξάρθρωσιν ἡ βροντὴ τῶν τηλεβόλων τοῦ Ὀγυάμα καὶ Τόγκου καὶ τοῦ λευκοῦ Τσάρου ἡ λαμπηδὼν ὠχρίασεν ἐν τῇ βεβιασμένως δημοκρατικῇ, ἀλλὰ κατ' ἀλήθειαν ἀείποτε εἰδωλολατρικῇ καρδίᾳ τῆς Γαλλίας, ἥτις ἐλευθερωθεῖσα τῆς δουλικῆς καταπλήξεως πρὸς τὸν δεσποτικὸν τῆς Μοσχοβίας ὄγκον στρέφεται καὶ πάλιν πρὸς ἐκείνην τὴν φορὰν τῶν πραγμάτων, ἥτις ἀνταποκρίνεται πληρέστερον πρὸς τὰς ἀνάγκας τοῦ πολιτισμοῦ της καὶ πρὸς τὰς ἕξεις τῆς ἀπαραμίλλου αὐτῆς ἡμερώσεως. Συμμαχία Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας, καίτοι καινοφανὲς καὶ πρωτάκουστον ἐν τῇ ἀπὸ πεντακοσίων ἐτῶν νεωτέρᾳ ἱστορίᾳ τῆς Εὐρώπης, δὲν εἶναί τι ὅλως ἀπροσδόκητον· τοὐναντίον μάλιστα ἐκπληκτικὸν εἶναι, ὅτι ἐπὶ τοσοῦτον ἐχώρισεν ἡ ἔρις τὰ δύο μᾶλλον πεπολιτισμένα ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος, οἱ ἀδύνατοι δ' αὐτῆς λαοὶ οἱ πιεζόμενοι ὑπὸ τοῦ φόβου τῆς πλεονεξίας τῶν μεγάλων μετὰ μυχιαιτάτης εὐφροσύνης θὰ χαιρετίσωσι τοιοῦτον τὸν πολιτικὸν συνδυασμόν.

Ἴσως τὰς πρώτας αὐτοῦ ἐνδείξεις ἴδωμεν ἡμεῖς οἱ λαοὶ τῆς προσθίας Ἀνατολῆς. Ἡ ἀντίστασις τῆς Πύλης εἰς τὸν οἰκονομικὸν ἔλεγχον θὰ ἀποτελέσῃ τὸν γνώμονα, ἐξ οὗ θὰ δυνηθῶμεν νὰ κρίνωμεν τίς ἐμπνέει αὐτὴν καὶ τίνες οἱ ἀντιρρῶντες καὶ νὰ εὕρωμεν κατὰ ποίαν φορὰν κινοῦνται οἱ μεγάλοι ἠθοποιοὶ τῆς τραγῳδίας, ἧς ἡ λύσις εἴπερ τι καὶ ἄλλο ἔθνος ἐνδιαφέρει τὸ πολυπαθὲς ἡμῶν Γένος.

Η ΕΝ ΠΑΛΑΙΣΤΙΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΚΑΙ ΤΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΠΡΟΠΑΓΑΝΔΩΝ ΣΧΟΛΕΙΑ

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους ἤρχισεν ἐπ' αἰσίοις ἐκδιδόμενον ἐν Ἱεροσολύμοις κατὰ διμηνίαν περισπούδαστον ἀληθῶς ἐκκλησιαστικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἡ «Νέα Σιών», κυριώτατα περὶ τὴν χριστιανικὴν ἀρχαιολογίαν ἀσχολούμενον, μὴ ἀποκλεῖον δὲ καὶ πᾶσαν ἄλλην πνευματικὴν ἐργασίαν πρὸς τὴν καθ' ὅλου ἱστορίαν τῆς τε Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους χρήσιμον.

Ἐν τῷ τεύχει τοῦ περιοδικοῦ τούτου τῶν μηνῶν Ἰουλίου καὶ Αὐγούστου τοῦ ἐνεστῶτος ἔτους 1905 δημοσιεύονται α') ἡ Λογοδοσία τοῦ σχολάρχου τῆς θεολογικῆς σχολῆς πανοσιολογιωτάτου ἀρχιμανδρίτου Χρυσοστόμου Α. Παπαδοπούλου περὶ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς μετὰ προσφωνήσεως αὐτοῦ πρὸς τοὺς ἀποφοίτους, ἣν ὡς πεπνυμένην παραίνεσιν ἀξίαν νὰ ἀκουσθῇ παρ' ὅλης τῆς ἑλληνίδος νεότητος, ἥτις καταλείπουσα τὰ σχολικὰ βάθρα εἰς τὸν πρακτικὸν εἰσέρχεται βίον, ἐλπίζομεν νὰ καταχωρίσωμεν ἐν προσεχεῖ τοῦ «Ἀγῶνος» φύλλῳ καὶ β') ἡ ἐτησία ἔκθεσις τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκπαιδεύσεως ἐπιτρόπου πανοσιολογιωτάτου ἀρχιμανδρίτου καὶ ἀρχιγραμματέως κ. Μελετίου περὶ τῶν λοιπῶν ἐν Παλαιστίνῃ ἑλληνικῶν σχολῶν.

Ἐκ τῆς λογοδοσίας μανθάνομεν, ὅτι ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ τοῦ Σταυροῦ ἐφοίτησαν ἐφέτος μαθηταὶ 62.

Τὴν δ' ἐτησίαν ἔκθεσιν καταχωρίζομεν ὁλόκληρον, ὅπως εὐρύνωμεν τὴν γνῶσιν τῶν αὐτόχρημα ἡρωϊκῶν ἀγώνων, οὓς καταβάλλει μετ' ἀπαραμίλλου εὐσταθείας ἡ ἀγιοταφικὴ Ἀδελφότης κατὰ μυρίων δυσχερειῶν καὶ ἐπιβουλῶν παλαίουσα καὶ κινήσωμεν τὴν δέουσαν ἐπικουρίαν τοῦ Γένους πρὸς τοὺς ὑπερμάχους ἐκείνους τῆς πατρῴας θρησκείας καὶ τῶν πατρῴων παραδόσεων, ὅπως διαφωτίσωμεν τὸν ἑλληνικὸν δῆμον περὶ τῶν ἐπιτρίπτων ἀληθῶς μεθόδων, δι' ὧν πολεμοῦσι τὴν γεραρὰν τῶν Ἱεροσολύμων ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν ἀλλόδοξοι καὶ ὁμόδοξοι.

Ἡ ἔκθεσις αὕτη ἔχει οὕτω:

Μακαριώτατε Πάτερ,

Ἑπόμενος τῷ διέποντι τὰ τῆς ἡμετέρας κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως Κανονισμῷ ἐκτίθημι ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὴν κίνησιν τῶν σχολῶν τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Κοινοῦ κατὰ τὸ λῆξαν ἤδη σχολικὸν ἔτος 1904-1905 μετὰ τῶν παρατηρήσεων καὶ τῶν σκέψεων, ἃς ἔκρινα συντελεστικὰς πρὸς τὸν σκοπόν, δι' ὃν ἡ ἔκθεσις ὑποβάλλεται.

Κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος ἐλειτούργησαν ἐν ὅλῳ 80 ἐκπαιδευτήρια ἐν 62 πόλεσι καὶ χωρίοις τῆς Παλαιστίνης, ἐξ ὧν 60 ἀρρένων καὶ 20 θηλέων ἐν τισι τῶν ὁποίων φοιτῶσι καὶ ἄρρενα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν λειτουργησάντων ἐκπαιδευτηρίων ἐν σχέσει πρὸς τὸν τοῦ προτελευταίου ἔτους εἶναι ἠλαττωμένος κατὰ 2 ἕνεκα τῆς δεδικαιολογημένης καταργήσεως τῶν γραμματοδιδασκαλείων Βίρε καὶ Σοὺφ δι' ἔλλειψιν ἐπαρκοῦς ἀριθμοῦ μαθητῶν, προκειμένου δὲ περὶ τοῦ πρώτου τούτων καὶ διότι ἡ κατασκευὴ ἁμαξιτῆς ὁδοῦ μεταξὺ Βίρε καὶ Ραμάλλας κατέστησεν εὐχερεστέραν τὴν καὶ πρότερον μὴ δυσχερῆ μετάβασιν τῶν εὐαρίθμων ὀρθοδόξων παίδων τοῦ Βίρε εἰς τὰ σχολεῖα τῆς μόλις τέταρτον ὥρας ἀπεχούσης Ραμάλλας. Περὶ τὰ τέλη τοῦ ἔτους ἐκλείσθησαν προσωρινῶς τὰ σχολεῖα Ἀϊναρὶκ (περιφέρεια Ραμάλλας) καὶ Πούρκας (περιφέρεια Νεαπόλεως), ἕνεκα διχοστασίας πρὸς ἀλλήλους τῶν ἐκεῖ χριστιανῶν. Νέα σχολεῖα κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο δὲν συνεστήθησαν, διότι εἰ καὶ εἶχεν ἀποφασισθῇ ἡ ἵδρυσις νηπιαγωγείων τινῶν, ἀνεβλήθη ἡ ἐκτέλεσις καὶ διὰ λόγους οἰκονομικοὺς καὶ δι' ἔλλειψιν καταλλήλου προσωπικοῦ. Ἐν τοῖς μνημονευθεῖσιν 80 ἐκπαιδευτηρίοις ἐδίδαξαν ἐν ὅλῳ 155 διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι. Μαθητευόμενοι ἐνεγράφησαν μὲν περὶ τοὺς 4500, ἐφοίτησαν δ' ὅμως ἀνελλιπῶς καθ' ὅλον τὸ ἔτος μόνον 3800 Ἐν ἀρχῇ τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτοῦ ἀπελύθησαν ἐπὶ διαφόροις αἰτίαις 24 διδάσκαλοι καὶ διδασκάλισσαι, διωρίσθησαν δ' εἰς ἀντικατάστασιν αὐτῶν ἢ εἰς ἀναπλήρωσιν θέσεων κενῶν 25 τοιοῦτοι.

Τὸ ἐν Ναζαρὲτ ἀρρεναγωγεῖον καθ' ὅλον τὸ ἔτος ἐλειτούργησεν ἄνευ τῆς παρουσίας διευθυντοῦ· καίτοι δ' ὁ ἐπόπτης πᾶσαν κατέβαλε προσπάθειαν ὅπως ἀναπληρώσῃ τὴν ἔλλειψιν ταύτην διὰ τῆς διαμονῆς αὐτοῦ εἰς Ναζαρὲτ καθ' ὃν χρόνον δὲν διετέλει περιοδεύων, ἐν τούτοις ἡ ἔλλειψις ὑπῆρξε τὰ μέγιστα αἰσθητή, ἀναβολὴ δὲ τῆς θεραπείας αὐτῆς καὶ κατὰ τὸ ἐπὶ θύραις σχολικὸν ἔτος θὰ ἰσοδυναμεῖ πρὸς ἐκμηδένισιν μιᾶς τῶν ἐπικαιροτέρων τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Κοινοῦ Σχολῶν. Τὰ ἐν Ἱεροσολύμοις, Βηθλεέμ, Πατζάλλᾳ, Ραμάλλᾳ καὶ Ἰόππῃ σχολεῖα ἢ οὐδόλως ἢ ἐσπευσμένως καὶ κατὰ τύπους μόνον ἐτέλεσαν τὰς ἐτησίους αὐτῶν ἐξετάσεις, συνεπείᾳ διαταγῶν τῆς ὑψηλῆς κυβερνήσεως περὶ ἀπολύσεως τῶν διδασκομένων, ἕνεκα τῆς κατὰ τοὺς τελευταίους τοῦ σχολικοῦ ἔτους μῆνας ἐνσκηψάσης νόσου σκαρλατίνης.

Διὰ τὴν συντήρησιν τῶν εἰρημένων 80 ἐκπαιδευτηρίων καθ' ὅλον τὸ σχολικὸν ἔτος ἐδαπανήθησαν ὑπὸ τοῦ ταμείου τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν Κοινοῦ ἐν ὅλῳ γρ. 658.754, μὴ περιλαμβανομένων τῶν ὑπὸ τῆς διαχειρίσεως τοῦ τυπογραφείου δαπανηθέντων πρὸς ἐκτύπωσιν ἑλληνιστί τε καὶ ἀραβιστὶ πέντε διδακτικῶν βιβλίων, τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο ὑπολείπεται τοῦ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος δαπανηθέντος κατὰ γρόσια 26,717, ἡ ἔλαττον δ' αὕτη οὐκ ἀσήμαντος διαφορὰ ὀφείλεται πρωτίστως εἰς τὴν συνείθισιν, ἣν εἶχεν ἡ Ἐπιτροπεία τῆς δυσχεροῦς οἰκονομικῆς θέσεως τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν κοινοῦ, ὑφ' ἧς καθοδηγουμένη ἀπέφυγεν ἐπιμελῶς, ὅπως ἠδυνήθη, πᾶσαν δαπάνην δυναμένην νὰ μὴ ἐκτελεσθῇ ἄνευ οὐσιώδους βλάβης τῆς ὑπηρεσίας. Εἰς τὴν συναίσθησιν ταύτην καὶ εἰς τὴν μέθοδον τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διδασκάλων, ἣν ἠκολούθησα ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνετέθη μοι ἡ ἐπὶ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτροπεία, ὀφείλεται τὸ γεγονὸς ὅτι, καίτοι κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν συνεστήθησαν νέα ἐκπαιδευτήρια καὶ σημαντικὴ ἐπετεύχθη βελτίωσις τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ διὰ τῆς προσλήψεως ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἐπὶ τὸ τελειότερον κατηρτισμένων διδασκάλων καὶ νέαι προσετέθησαν ὑπὸ τῶν περιστάσεων ἀπαραίτητοι ἐνδεδειγμέναι δαπάναι, τὸ ἀνωτέρω ποσὸν παρουσιάζεται σημαντικῶς ἠλαττωμένον τοῦ πρὸ τριετίας δαπανωμένου. Διότι ἐν ᾧ, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀπὸ 13 Μαΐου 1903 ἐκθέσει τῆς ἐπιτροπείας ἐλέγετο, κατὰ τὰ ἔτη 1900-1901 καὶ 1901-1902 ἐδαπανήθη διὰ τὰς ἀπὸ τῆς ἐπιτροπείας ἐξαρτωμένας σχολὰς τὸ ποσὸν 1,220,034 γρ. ἤτοι 610,017 ἐτησίως, μὴ περιλαμβανομένου τοῦ διὰ τὸ οἰκοτροφεῖον τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς ποσοῦ, κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ἐδαπανήθησαν, ὡς ἐδηλώθη, γρ. 658,754, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ εἰρημένου οἰκοτροφείου συμποσουμένου εἰς 85,200.

Κατὰ τὸ λῆξαν σχολικὸν ἔτος οἱ μισθοὶ τῶν διδασκάλων ἐπληρώθησαν σχετικῶς τακτικώτερον, χάρις εἰς τὴν προθυμίαν, ἣν ἡ ἐπὶ τῶν οἰκονομικῶν ἐπιτροπεία ἐπεδείξατο προτάσσουσα ἐν τῇ ἐξοφλήσει τὰς δαπάνας τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν δαπανῶν πάσης ἄλλης ὑπηρεσίας Ἡ ἔγκαιρος δὲ τῶν μισθῶν τῶν διδασκάλων ἀπότισις μεγάλως μὲν διηυκόλυνε τὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῷ ζητήματι τῆς πειθαρχίας, κατέστησε δὲ προθυμοτέρους τοὺς διδασκάλους ἐν τῇ ἐπιτελέσει τῶν καθηκόντων αὐτῶν.

(ἕπεται τὸ τέλος)

Ο ΑΠΑΓΧΟΝΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΟΠΛΑΡΧΗΓΟΥ ΚΩΤΤΑ

Ἡ πρὸ αὐτοῦ ἡρωϊκὴ πρὸς τοὺς Τούρκους πάλη. — Ἐπιστολὴ πρὸς τὰ τέκνα του.

Δι' ὀλίγων ἐν ταῖς στήλαις τῶν ἐν *Ἑλλάδι* διελάβομεν ἐν τῷ προλαβόντι φύλλῳ τοῦ *Ἀγῶνος* τὰ κατὰ τὸν ἀπαγχονισμὸν τοῦ ὁπλαρχηγοῦ Κώττα ἐν ταῖς φυλακαῖς τοῦ Μοναστηρίου.

Νέαι πληροφορίαι παριστῶσι τὸν θάνατον τοῦτον τραγικὸν ἅμα καὶ ἡρωϊκόν.

Ὡς γνωστόν, ὁ ὁπλαρχηγὸς Κώττας συλληφθεὶς πρὸ ἑνὸς καὶ ἡμίσεος περίπου ἔτους τῇ προδοσίᾳ τῶν Βουλγάρων ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν ἀποσπασμάτων τῆς περιφερείας Καστορίας, ὅπου εἶχε καταστῇ ὁ τρόμος τῶν δολοφόνων Βουλγάρων, ἤχθη εἰς Μοναστήριον καὶ ἐκεῖ κατεδικάσθη ὑπὸ τοῦ στρατοδικείου εἰς 101 ἔτους φυλάκισιν, ὡς καταδικάζονται οἱ βαρυνόμενοι διὰ τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου. Οἱ Τοῦρκοι, βλέπεις, εἶναι τόσον φιλάνθρωποι, ὥστε καταφεύγουσι καὶ εἰς λιτότητας περὶ τὴν ἔκφρασιν, ἵνα ἀποφύγωσι τὴν λέξιν «θάνατος!»

Οὐχ ἧττον οὔτε ὁ Κώττας, οὔτε ἄλλος τις ἐπίστευεν, ὅτι ἔμελλέ ποτε νὰ ἐκτελεσθῇ ἡ ἀπόφα-

σις αὐτῃ. Ἀλλ' ἐπῆλθον ἐν τῷ μεταξὺ ἐκτελέσεις τινὲς καταδικῶν τινων εἰς θάνατον κατὰ Βουλγάρων, ἀποδειχθέντων ἐνόχων, ὄχι ὅτι ἐφόνευσαν χριστιανούς, ἀλλ' ὅτι ἀντέστησαν καὶ ἐφόνευσαν Τούρκους στρατιώτας, καὶ ἡ φιλάνθρωπος διπλωματία Ρωσίας καὶ Αὐστρίας, ἥτις μέχρι πρὸ ἑνὸς ἔτους ἀθρόους κατώρθου νὰ ἀπολύῃ τῶν φυλακῶν καὶ τοὺς ἐπ' αὐτοφώρῳ συλληφθέντας δολοφόνους Βουλγάρους, συνορῶσα, ὅτι τοῦτο θὰ ἐφόβιζε μὲν τοὺς Βουλγάρους, θὰ ἐνεθάρρυνε δὲ τοὺς Ἕλληνας, ἀπῄτησεν ὡς ἀντάλλαγμα τὸν ἀπαγχονισμὸν καὶ Ἕλληνός τινος ἀντάρτου. Ἡ Τουρκία ὑπεχώρησε τοσοῦτο μᾶλλον προθύμως, ὅσον εἷς ἔτι γκιαοὺρ θὰ ἐξηλείφετο ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς.

Οὕτω ἀπεφασίσθη ὁ δι' ἀπαγχονισμοῦ θάνατος τοῦ γενναίου ὁπλαρχηγοῦ Κώττα, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἐκτελέσεως. Παρὰ τὴν μυστικότητα δὲ τῶν ἀποφασισθέντων ψιθυρισμοί τινες ἔφθασαν μέχρι τῶν ὤτων τοῦ Κώττα. Τοῦτο ἀνησύχησεν αὐτὸν σφόδρα. Ἔσπευσε νὰ γράψῃ πρὸς τοὺς δύο ἐν Ἀθήναις σπουδάζοντας υἱούς του, καίτοι δὲ σχεδὸν ἀπαίδευτος ἐντελῶς ἐτύγχανεν ὁ ὁπλαρχηγὸς Κώττας ἀναγκασθεὶς ἕνεκα τούτου εἰς ἄλλον νὰ καταφύγῃ, ὅπως γράψῃ τὴν πρὸς τοὺς υἱούς του ἐπιστολήν, εἰς ἣν χαράσσει μόνον τὴν ὑπογραφήν του *Κότε Ρηστο*, διαγινώσκει τις ἐν αὐτῇ τὴν συγκίνησιν καὶ τὴν ἀγωνίαν, ὑφ' ἧς κατελήφθη, τὸν καταπτοούμενον φυσικὸν πρὸς τὴν ζωὴν ἔρωτα, τὴν θλῖψιν, ὅτι ἀφήνει ἀπροστάτευτα τέκνα, τὴν ἀγανάκτησιν, ὅτι στερεῖται τῆς ζωῆς ἀδίκως.

«Τρέξατε πανταχοῦ, γράφει κατ' οὐσίαν εἰς τὰ τέκνα του, εἰς ὅλους τοὺς γνωρίζοντάς με, μικροὺς καὶ μεγάλους, φθάσατε καὶ μέχρι τοῦ Βασιλέως, ἵνα μὲ σώσητε. Ὑπάγετε εἰς τὴν χήραν τοῦ ἀειμνήστου Παύλου Μελᾶ, οὗ πρὸ διετίας καὶ πλέον ἐχρησίμευσα ὡς ὁδηγὸς μέχρι Ἀχρίδος, πέσετε εἰς τὰ πόδια της, παρακαλέσατε καὶ αὐτὸν τὸν μικρὸν υἱὸν τοῦ ἥρωος, ἵνα μὲ σώσῃ ε. Κακοῦργος καὶ λῃστὴς δὲν ὑπῆρξα, ὡς οἱ Βούλγαροι. Προσεπάθησα ἁπλῶς νὰ ἀποκρούσω τὸ κακόν, τὸ ὁποῖον ἤρχετο κατ' ἐπάνω μου, λυποῦμαι δὲ ὅτι ἔμεινα ἀγράμματος καὶ δὲν δύναμαι νὰ ὑπερασπισθῶ ὡς ἔπρεπεν. Διότι κατηγορήθην ὅλας τὰς κατηγορίας τοῦ κόσμου. Μὲ εἶπαν καὶ Βούλγαρον, ἐν ᾧ οἱ Βούλγαροι μὲ ἔφεραν εἰς τὴν φυλακὴν καὶ αὐτοὶ θὰ εἶναι οἱ αἴτιοι τοῦ θανάτου μου. Ἐγὼ μόνον Ἕλλην Μακεδὼν ὑπῆρξα καὶ εἰς σᾶς αὐτὴν μόνον τὴν εὐχήν, παιδιά μου, δίδω καὶ δέομαι εἰς τὸν Παντοδύναμον νὰ σᾶς φυλάττῃ τὴν ὑγείαν σας καὶ νὰ γίνητε τίμιοι καὶ καλοὶ καὶ χρηστοὶ πολῖται εἰς τὴν πατρίδα».

Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐξομολόγησις καὶ αὐτὴ ἡ τελευταία διαθήκη τοῦ Κώττα, χωρὶς ὁ ἀτυχὴς νὰ τὸ γνωρίζῃ σαφῶς κἄν. Διότι πρὶν ἢ ἡ γραφεῖσα τὴν 13 Σεπτεμβρίου 1905 ἐπιστολή του φθάσῃ εἰς Ἀθήνας τὴν πρωΐαν τῆς 27 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ἡμέραν Τρίτην, ἀπηγχονίζετο ἐν τῷ προαυλίῳ τῶν φυλακῶν τοῦ Ἐσκὴ Σεράϊ (Παλαιοῦ Διοικητηρίου) ἐν Μοναστηρίῳ τῆς Μακεδονίας. Ἀλλὰ πρὶν ἢ ὑποστῇ τὸν ἄτιμον καὶ ἄδικον τοῦτον θάνατον, ἐδείχθη οἷος ἦτο ὁ Κώττας, πολεμιστὴς γενναῖος καὶ ἀτρόμητος.

Λίαν πρωῒ ἐξύπνησαν αὐτὸν οἱ χωροφύλακες παραγγείλαντες νὰ ἑτοιμασθῇ ἐν σπουδῇ, διότι καλεῖται εἰς τὸ διοικητήριον, ἵνα ἀνακριθῇ περί τινος ὑποθέσεως. Δὲν ἔδωκαν οὕτω αὐτῷ τὸν καιρὸν νὰ ἐπικαλέσῃ τὰς εὐλογίας τῆς ἐκκλησίας καὶ νὰ κοινωνήσῃ τῶν ἀχράντων μυστηρίων. Ἐξῆλθε τοῦ κελλίου τῆς φυλακῆς συνοδευόμενος ὑπὸ δεκάδος χωροφυλάκων ἀδέσμευτος, ἵνα μὴ δοθῇ αὐτῷ οὐδ' ἡ ἐλαχίστη ὑπόνοια. Ἐκεῖ περὶ τὸ μέσον τῆς αὐλῆς αἴφνης ἐπιπίπτουσιν οἱ χωροφύλακες, ἵνα δεσμεύσωσιν αὐτὸν καὶ ἀναβιβάσωσιν ἐπὶ τῆς ἑτοίμης ἀγχόνης. Μὲ τὸν ἀπελπισμὸν ἀνθρώπου, ὅστις βαδίζει ἀσφαλῶς εἰς τὸν θάνατον, ὠθεῖ βιαίως τοὺς δύο κρατοῦντας αὐτὸν ἰσχυρότερον χωροφύλακας καὶ καθ' ἣν στιγμὴν ἀφέθη σχεδὸν ἐλεύθερος ἀνασύρει μετ' ἀστραπιαίας ταχύτητος μικρὸν ἐγχειρίδιον ἐκ τοῦ κόλπου του καὶ λυσσώδης ἐπιτίθεται κατὰ τῶν χωροφυλάκων. Τὸ θέαμα ὑπῆρξε φρικῶδες. Εἷς ἄνθρωπος ἐπάλαιε κατὰ δέκα, εἰς τούτων δὲ τὰς φωνὰς ἔσπευσαν πᾶσαι αἱ φρουραὶ τῶν φυλακῶν. Διωκόμενος καὶ διώκων κατορθοῖ ὁ Κώττας νὰ ἐμπήξῃ τὸ ἐγχειρίδιον εἰς τὸ στῆθος ἑνὸς χωροφύλακος, ὅστις ἄπνους κυλίεται κατὰ γῆς. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ βροχηδὸν καταφέρονται οἱ λογχισμοὶ καὶ τὰ διὰ τῆς ἀκτηρίδος κτυπήματα. Εἰς τὸν συμφυρμὸν ἐκεῖνον κατορθώνει καὶ πάλιν ὁ Κώττας νὰ πλήξῃ βαρέως τραυματίσας ἕνα ἔτι χωροφύλακα. Ἀλλὰ καὶ τοῦ Κώττα κλονίζονται ἤδη οἱ πόδες καὶ ἡ λύσσα τῶν Τούρκων ἐκτείνεται, ἐφ' ὅσον βλέπουσιν ἐξασθενοῦντα τὸν ἀνθιστάμενον. Ὁρμῶσι τότε πάντες παντοίας βλασφημίας ἐκφέροντες ἐπὶ τὸν ἡμιθανῆ ἤδη καταστάντα γενναῖον Κώτταν καὶ οὕτως ἔχοντα ἀναβιβάζουσιν ἐπὶ τῆς ἀγχόνης.

Οὕτω ἐτελεύτησεν εἷς ἔτι πρόμαχος τῆς ἀθανάτου ἑλληνικῆς ἰδέας θῦμα γενόμενος πολλαπλῆς ἀτιμίας, τῆς προδοσίας τῶν Βουλγάρων, τῆς μισαλλοδόξου ἀγριότητος τῶν Τούρκων, τῆς φιλανθρώπου διπλωματίας δύο χριστιανικωτάτων Μεγάλων Δυνάμεων, μνήμην ἀγαθωτάτην ἀφήσας εἰς τὸ ἔθνος, πλοῦτον ἀτίμητον εἰς τοὺς δύο νεαροὺς υἱούς του, οἷον ἀποτελεῖ τὸ μάχεσθαι ὑπὲρ πατρίδος καὶ ὑπὲρ αὐτῆς πίπτειν. Μὲ τοιαύτην κληρονομίαν εἰσερχόμενοι εἰς τὸν ἐθνικὸν βίον οἱ δύο υἱοὶ τοῦ Κώττα θὰ συνεχίσωσι τὸν πατρικὸν ἀγῶνα τιμῶντες καὶ τούτου τὴν μνήμην καὶ ἑαυτοὺς καὶ τὴν πατρίδα, ἥτις γινώσκει νὰ στεφανώνῃ τοὺς μάρτυράς της μὲ τῆς εὐγνωμοσύνης τὰς ἀμαράντους δάφνας.

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ ΚΑΙ ΘΡΥΛΟΙ

Ἡ κεκτημένη πρὸς τὴν σλαβοφιλίαν ταχύτης τῆς Γαλλίας, πρὸς ἣν ὤθησεν αὐτὴν ἀκατάσχετος ἡ ὀξύμωρος πρὸς τὴν Ῥωσίαν συμμαχία, ἐξεδηλώθη καὶ αὖθις κατὰ τὴν πρόσφατον ἐν Παρισίοις τοῦ Φερδινάνδου δεξίωσιν. Ὁ πανηγυρικὸς αὐτῆς χαρακτὴρ καὶ ἡ θέρμη, μεθ' ἧς οἱ δημοκρατικοὶ Γάλλοι ἐδέχθησαν ἕνα Βουρβωνίδην, ὑπέμνησαν εἰς τοὺς ἰδόντας τὴν πομπὴν ταύτην τὴν ἀλλόφρονα καὶ ἥκιστα εἰς δημοκρατικὸν λαὸν ἁρμόζουσαν δουλικὴν δεξίωσιν τοῦ τσάρου. Τότε αἱ γαλλικαὶ ἐφημερίδες ὁλοκλήρους ἀφιέρωσαν στήλας εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν σπαργάνων τῆς μικρᾶς θυγατρὸς τοῦ τσάρου. Νῦν ἐκθειάζουσι διὰ τῶν προπόσεων τοῦ προέδρου τῆς δημοκρατίας τὸ γενναῖον βουλγαρικὸν ἔθνος.

Χάριν ἁπλῆς τῆς ἱστορίας καὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν πολιτικῶν ἠθῶν τῆς πεπολιτισμένης Ἑσπερίας παραθέτομεν ἐνταῦθα τὰς ἐν τῷ ἐπισήμῳ γεύματι ἀνταλλαχθείσας προπόσεις τοῦ προέδρου τῆς δημοκρατίας κ. Λουμπὲ καὶ τοῦ πρίγκιπος Φερδινάνδου.

Ὁ Πρόεδρος τῆς δημοκρατίας εἶπεν:

Εὐτυχὴς εἶμαι εὐχόμενος τὸ καλῶς ὥρισες εἰς τὴν Ὑμετέραν Βασιλ. Ὑψηλότητα.

Ταχέως θέλετε πεισθῆ, ὅτι δὲν εὑρίσκεσθε ἐνταῦθα ἐπὶ γῆς ξένης. Κατὰ τὴν ἐν Γαλλίᾳ διαμονήν σας θὰ εὕρητε πανταχοῦ δείγματα εἰλικρινεστάτης συμπαθείας καὶ θὰ ἐνωτισθῆτε τῶν τεκμηρίων τῆς βαθυτάτης ἡμῶν ὑπολήψεως πρὸς τὸ γενναῖον βουλγαρικὸν ἔθνος (notre profonde estime pour la vaillande nation bulgare)

Εὐχαρίστως βεβαιῶ ἐνταῦθα, ὅτι αἱ σχέσεις μεταξὺ Γαλλίας καὶ Βουλγαρίας φέρουσι τὴν σφραγῖδα εἰλικρινοῦς φιλίας καὶ ὅτι ἀμφότεραι αἱ χῶραι ἀπὸ κοινοῦ ἐργάζονται πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν αὐτῶν σχέσεων.

Οὕτως ἀπὸ βάθους καρδίας ἐγείρω τὸ κύπελον καὶ ἐξ ὀνόματος τῆς Γαλλικῆς δημοκρατίας προπίνω ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς Βουλγαρίας.

Ὄρθιοι οἱ συνδαιτυμόνες ἤκουσαν τὴν πρόποσιν ταύτην, ἡ μουσικὴ δ' ἀνέκρουσε τὸν βουλγαρικὸν ὕμνον.

Ὅταν οἱ ἦχοι αὐτῶν κατέπαυσαν, ὁ πρίγκιψ Φερδινάνδος ἔφερε τὴν ἑξῆς πρόποσιν:

Σᾶς εὐχαριστῶ, κύριε πρόεδρε, διὰ τοὺς τόσον ἐγκαρδίους λόγους, διὰ τῶν ὁποίων ηὐδοκήσατε νὰ χαιρετίσετε τὴν ἄφιξίν μου ἐπὶ τῆς γαλλικῆς ταύτης γῆς, πρὸς τὴν ὁποίαν, τὸ γνωρίζετε, τόσον ἀφωσιωμένος εἶμαι. Ἡ ἰδιαζόντως ἀξιέραστος καὶ κολακευτικὴ ὑποδοχή, τῆς ὁποίας τυγχάνω ἀποτελεῖ νέον τεκμήριον τῆς συμπαθείας, ὑφ' ἧς ἡ Κυβέρνησις τῆς Δημοκρατίας ἐμπνέεται πρὸς τὴν Βουλγαρίαν καὶ τὸν ἡγεμόνα της, ἐφ' ᾧ καὶ εἰλικρινῶς εὐγνωμονῶ ὑμῖν, ὅτι μοῦ παρέσχετε σήμερον τὴν πολύτιμον τούτου διαβεβαίωσιν.

Μετ' εὐγνωμοσύνης, ὄχι ὀλιγώτερον ζωηρᾶς, ἡ χώρα μου καὶ ἐγὼ εὐχαριστοῦμεν, εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πρώτου αὐτῆς ἄρχοντος, τὴν Γαλλίαν, διὰ τὰς ἐνθαρρύνσεις, τὰς ὁποίας παρέχει εἰς τὸ νεαρὸν ἡμῶν ἔθνος καὶ τὴν ἰσχυρὰν συνδρομήν, τὴν ὁποίαν, εὐνοοῦσα τὰς οἰκονομικὰς ἡμῶν προσπαθείας, παρέχει ἡμῖν κατὰ τὴν πρὸς τὴν πρόοδον καὶ τὸ φῶς σταδιοδρομίαν μας.

Μὲ τοιαῦτα αἰσθήματα, ἀπηχῶν ἐνταῦθα τοὺς παλμοὺς τοῦ βουλγαρικοῦ ἔθνους ὁλοκλήρου, ἐγείρω τὸ κύπελλον εἰς ὑγείαν τοῦ προέδρου τῆς Δημοκρατίας καὶ προπίνω ὑπὲρ τοῦ μεγαλείου καὶ τῆς δόξης τῆς Γαλλίας.

Τὴν αὐτὴν τῶν προπόσεων τούτων ἡμέραν τὸ ἡμιεπίσημον ὄργανον τῆς ἐξωτερικῆς πολιτικῆς τῆς Γαλλίας, ὁ «Χρόνος», ἐξαίρει τὰ αἰσθήματα τῆς Γαλλίας ὑπὲρ τῆς εὐημερίας καὶ τοῦ μεγαλείου τῆς Βουλγαρίας καὶ προτρέπει τὴν Γαλλίαν νὰ ζητήσῃ νὰ ἀναλάβῃ τὴν ἀρχαίαν αὐτῆς θέσιν:

Ἀλλὰ δυνάμεθα νὰ ἐρωτήσωμεν ποίαν θέσιν; τὴν διὰ τῶν προπαγανδῶν ἐπιδιωχθεῖσαν, δι' ἧς ἀντὶ προστασίας ἡ ἔρις καὶ ἡ διχόνοια ἐσπάρη εἰς τοὺς λαοὺς τῆς Ἀνατολῆς, ὧν ὑπενομεύθη καὶ αὐτὴ ἡ θρησκεία, ἣν ἐν τούτοις ἐσεβάσθησαν καὶ οἱ Τοῦρκοι, ἢ τὴν θέσιν τῆς ἐμπορικῆς ἐκμεταλλεύσεως; Ἴσως τοῦτο τὸ τελευταῖον. Διότι αὐτὴν τὴν ἐπαύριον τῶν ἑορτῶν καὶ πανηγύρεων ὑπὲρ τοῦ ἡγεμόνος τοῦ γενναίου βουλγαρικοῦ ἔθνους ἡ ἐπίσκεψις αὐτοῦ καὶ τῆς πολυαρίθμου ἀκολουθίας του τῶν ὁπλουργείων Σνάϊδερ καὶ Κάννέ, ὅπου παρηγγέλθησαν αἱ νέαι τῆς Βουλγαρίας πυροβολαρχίαι ὑπῆρξεν ἀδεξιωτάτη τῶν Γάλλων ἐξήγησις ὅλων ἐκείνων τῶν διαχύσεων καὶ κατέστησε δῆλον ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ Γαλλία κατέφυγε πλησιέστιος εἰς τὴν ἀπό τινος χρόνου ἐν ἐφαρμογῇ τεθεῖσαν μέθοδον τῆς καπηλικῆς διπλωματίας.

Ὡς εἰκός, τὰ στήθη τῶν Βουλγάρων ἐπληρώθησαν ἀέρος καὶ ἡ κεφαλὴ καπνῶν μεγαλομανίας ἐκ τοιούτων ἐνδείξεων τιμῆς. Πανηγυρίζουσιν ὑπερήφανοι τὴν τοιαύτην αὐτῶν ἀναγνώρισιν ὡς σκαπανέων τῆς προόδου καὶ τῶν φώτων καὶ ἰδοὺ νῦν ἀντὶ ἑνὸς δύο ἔχει σκαπανεῖς τοῦ πολιτισμοῦ της ἡ ἐκβαρβαρωθεῖσα ἑλληνικὴ χερσόνησος, τοὺς Βουλγάρους καὶ τοὺς Ρωμούνους. Θὰ ἠδύνατό τις νὰ ἀμφιβάλῃ περὶ τούτων, ἐὰν μὴ αἱ ἐξηκριβωμέναι πληροφορίαι τοῦ «Ἀνατολ. Δελτίου» δὲν διεφώτιζον ἡμᾶς, ὅτι ἀπὸ τοῦ 1899 ἔτους ἤρχισαν συμμαχοῦντα τὰ δύο ταῦτα ἔθνη ὑπὲρ τοῦ ἐκπολιτισμοῦ τῆς χερσονήσου ταύτης ἀπὸ τῆς Μακεδονίας πρώτης. Οἱ Βούλγαροι συνεσέφερον εἰς τὴν ἑταιρείαν ταύτην ἄνδρας προμάχους τοῦ φωτὸς καὶ τῆς προόδου καὶ τὰ ὄργανα τοῦ πολιτισμοῦ, οἷον εἶναι τὸ δολοφονικὸν ἐγχειρίδιον, οἱ ἐμπρηστικοὶ δαυλοί. Οἱ δὲ Ρωμοῦνοι τὰ χρήματα. Οἱ πρόκριτοι τῶν βλαχοφώνων ἑλληνικῶν χωρίων τῶν νομῶν Θεσσαλονίκης καὶ Μοναστηρίου ἠπειλοῦντο ὑπὸ τῶν Βουλγάρων, ὅτι θὰ σφαγῶσιν, ἐὰν μὴ ἀποσύρωσι τὰ τέκνα των ἐκ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων καὶ ἐσφάζοντο οἱ διδάσκαλοι καὶ οἱ ἱερεῖς, οἵτινες προετίμων νὰ διδάσκωσι τὴν ἑλληνικὴν ἀντὶ τῆς ῥωμουνικῆς καὶ ἀναγινώσκωσι τὸ εὐαγγέλιον ἐν τῇ γλώσσῃ ἐν ᾗ ἐγράφη, ἀντὶ τῆς πολὺ ὡραιοτέρας ῥωμουνικῆς! Καὶ παραθέτει τὸ «Ἀνατολ. Δελτίον» μακρὸν κατάλογον φόνων, οἵτινες διεπράχθησαν ὑπὸ Βουλγάρων ἐν βλαχοφώνοις ἑλληνικοῖς χωρίοις μετὰ τῶν ὀνομάτων τῶν θυμάτων καὶ τῆς χρονολογίας τῶν κακουργημάτων.

Ἀλλ' ἐπειδὴ οἱ ἀτυχεῖς Ἕλληνες τῆς Μακεδονίας, ἑλληνόφωνοι καὶ βλαχόφωνοι, ἐπιμένουσιν ἀνθιστάμενοι κατὰ τοῦ τοιούτου πολιτισμοῦ, ὃν εὐνοοῦσιν οἱ συντάκται τοῦ Παρισινοῦ «Χρόνου», ὁ Λαχωβάρης τὴν ἄμυναν ταύτην χαρακτηρίζει ὡς κακουργίαν. Ἐν ἀνακοινώσει πρὸς τὰς μεγάλας Δυνάμεις περιέλαβε κατάλογον «ἐγκλημάτων καὶ ἀπανθρωπιῶν» διαπραχθεισῶν δῆθεν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἀνταρτῶν ἐν Μακεδονίᾳ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὅλα ταῦτα εἶναι ψευδῆ καὶ ἀνύπαρκτα, ὁ κ. Λαχωβάρης ἀδυνατεῖ νὰ καθορίσῃ καὶ τὸν χρόνον, καθ' ὃν τὰ κακουργήματα ταῦτα διεπράχθησαν καὶ τὰ ὀνόματα τῶν ὑποτιθεμένων θυμάτων. Καταγγέλλει ὡσαύτως ὁ κ. Λαχωβάρης τὸν Ἕλληνα ὁπλαρχηγὸν Ἀκρίταν, ὅτι συλλαβὼν ὡς ὁμήρους πολλοὺς νέους Κουτσοβλάχους ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς Ἀθήνας, ὅπου εἰσήχθησαν εἰς τὰ στρατιωτικὰ σχολεῖα. Εἴθε νὰ εἶχεν οὕτω τὸ πρᾶγμα καὶ διαβεβαιοῦμεν τὸν κ. Λαχωβάρην, ὅτι δὲν θὰ ἠρυθριῶμεν ἐπὶ τοιαύτῃ θηριωδίᾳ. Τελευταῖον ὁ Ρωμοῦνος διπλωμάτης ἐπιρρίπτει εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸ πταῖσμα, ὅτι ἕνεκα τῶν ταραχῶν τῶν ἐνόπλων αὐτῶν σωμάτων ἡ Πύλη ἀνέστειλε τὴν ἀπογραφὴν τῶν κατοίκων τοῦ Πίνδου, χονδροειδέστατα ὑποκρινόμενος ἄγνοιαν, ὅτι οἱ τεταγμένοι εἰς τὴν ἀπογραφὴν Τοῦρκοι ὑπάλληλοι μισθοδοτοῦνται ὡς διδάσκαλοι τῆς τουρκικῆς γλώσσης ἐν τοῖς ἀνυπάρκτοις ῥωμουνικοῖς σχολείοις τοῦ Πίνδου, ὅπως καταγράψωσι τοὺς κατοίκους τῶν βλαχοφώνων χωρίων ἄκοντας καὶ διαμαρτυρομένους, ὡς Ρωμούνους καὶ ὄχι ὡς Ἕλληνας, οἷοι εἶναι καὶ οἷοι θέλουσι νὰ εἶναι.

— Ἀλλὰ Βούλγαροι καὶ Ρωμοῦνοι συναγωνίζονται καὶ ἄλλως ἐν ταῖς προσπαθείαις των πρὸς ἐκπολιτισμὸν τῆς Μακεδονίας. Οἱ φόνοι τῶν Ἑλλήνων γίνονται, ἀλλὰ δὲν διαθρυλοῦνται. Ἐν τῷ μεταξὺ ἕως ὅτου ἐπιτελεσθῇ τὸ ἐλεεινὸν ἔργον τοῦ ἀφανισμοῦ τῶν Ἑλλήνων τῆς Μακεδονίας διὰ τῆς μαχαίρας, προσπαθοῦσιν ἕκαστος δι' ἴδιον λογαριασμὸν νὰ ἀποδείξωσιν, ὅτι Ἕλληνες δὲν ὑπάρχουσιν ἐν Μακεδονίᾳ, ἀλλὰ Βούλγαροι καὶ Ρωμοῦνοι. Οἱ φονεύοντες δὲ τότε τοὺς Ρωμούνους καὶ τοὺς Βουλγάρους θὰ εἶναι βρυκόλακες. Οὕτω βιβλίον προσφάτως ἐκδοθὲν ἐν Παρισίοις ὑπό τινος αὐτοκαλουμένου Λατίνου, ὑπὸ τὴν περιβολὴν ὅμως τοῦ ὁποίου διαφαίνεται ἡ προβιά *τοῦ πέραν τοῦ Δουνάβεως Βλάχου, ἀναβιβάζει τοὺς Ρωμούνους τῆς Μακεδονίας μόνον εἰς 375000. Περὶ τοῦ περιέργου τούτου βιβλίου ἴσως εἴπωμεν πλειότερα ἐν τῷ «Ἀγῶνι». Εἰς τὸ ἔργον τοῦτο δὲν καθυστέρησαν καὶ οἱ Βούλγαροι. Ἐν Παρισίοις ὡσαύτως, τόπῳ τὸν ὁποῖον φαίνεται ἐξέλεξαν καὶ Βούλγαροι καὶ Ρωμοῦνοι ὡς κατάλληλον, ὅπως διασαλπίζωσι τὰ ἐθνολογικά των ψεύδη, ἐξεδόθη νεωστὶ ὡσαύτως βιβλίον ἐπιγραφόμενον «Ἡ Μακεδονία καὶ ὁ χριστιανικὸς αὐτῆς λαὸς» ὑπὸ Βουλγάρου τινὸς Βραγκὼφ ὀνόματι, ὑφ' ὃν ἀναμφιβόλως κρύπτεται ἡ βουλγαρικὴ ἐξαρχία. Τὸ βιβλίον τοῦτο* ξετινάζει *κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον καὶ ἀποδεικνύει ψευδολογώτατον ὁ ἔγκριτος Γάλλος δημοσιολόγος κ. Μιχαὴλ Παγιαρές, ἀνὴρ φίλος τῆς ἀληθείας καὶ αὐτόπτης γενόμενος μάρτυς τῶν μακεδονικῶν πραγμάτων.*

Ἰδοὺ τί ψευδολογεῖ ὁ κ. Βραγκὼφ καὶ ὁποίας ἀληθείας ἀντιτάσσει ὁ κ. Παγιαρές. Ἐν Σέρραις λέγει ὁ Βούλγαρος κατοικοῦσι 2.499 Βούλγαροι καὶ 5,105 Ἕλληνες. «Οἱ Γάλλοι ἀξιωματικοὶ τῆς χωροφυλακῆς τοῦ διαμερίσματος τῶν Σερρῶν, λέγει ὁ κ. Παγιαρές, ἀναγνωρίζουσιν ἅπαντες ὁμοφώνως, ὅτι ἡ βουλγαρικὴ αὕτη στατιστικὴ εἶναι ἐναργέστατα καὶ γελοίως ψευδής». Εἰς 2000 καὶ πλέον ἀνέρχονται μόνον οἱ μαθηταὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, οἱ δὲ κάτοικοι φθάνουσιν εἰς 15-17,000. Αὐτὸς ὁ Βούλγαρος ἐμπορικὸς πράκτωρ ἐν Σέρραις γράφων πρὸς τὴν κυβέρνησίν του λέγει: «Θὰ εἴχομεν ἐν Σέρραις ἐὰν ὑπῆρχεν ἐν αὐταῖς Βούλγαρος ἐπίσκοπος, 2000 βουλγαρικὰς οἰκογενείας, ἐν ᾧ τώρα ἔχομεν μόνον 20, τοὐτέστιν 100 μόνον ἄτομα».

Ὁ Βούλγαρος ἰσχυρίζεται ὅτι ἐν τῇ κωμοπόλει Κιρέτσκιοϊ ὑπάρχουσιν 8920 Βούλγαροι. Ἀλλ' ὁ Γάλλος δημοσιολόγος ἀποδεικνύει, ὅτι οἱ ἄνθρωποι οὗτοι εἶναι Ἕλληνες καθ' ὅλα, τὰ ἤθη, τὰς παραδόσεις, τὴν θέλησιν διαφέρουσι μόνον κατὰ τὸ ὅτι πλὴν τῆς ἑλληνικῆς ὁμιλοῦσι καὶ τὸ μακεδονικὸν ἰδίωμα, ὅπερ πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ βουλγαρικὴ γλῶσσα. Πειστικωτάτη δὲ ἀπόδειξις, ὅτι Ἕλληνες εἶναι οἱ ἀκουσίως Βούλγαροι βαπτιζόμενοι ἄνθρωποι οὗτοι, εἶναι τὸ ὅτι ἐν τῇ κωμοπόλει ταύτῃ οὐδὲν βουλγαρικὸν σχολεῖον ὑπάρχει, οὐδὲ εἷς Βούλγαρος μαθητής. Ὁ Βούλγαρος ἀναγράφει ἐν τῷ διαμερίσματι Δράμας Βουλγάρους μὲν 11,01[illegible] Ἕλληνας δὲ 3890. Ἀλλ' ὁ κ. Παγιαρὲς ἐπικαλεῖται τὴν μαρτυρίαν τοῦ Ἄγγλου ταγματάρχου τῆς χωροφυλακῆς Anley λέγοντος, ὅτι «Οἱ Ἕλληνες ἀναμφισβητήτως πλειονοψηφοῦσι μεγάλως ἐν τῷ ὅλῳ διαμερίσματι». Ἐν αὐτῇ τῇ πόλει τῆς Δράμας λέγει ὁ κ. Παγιαρὲς ὑπάρχουσι 2100 ἰθαγενεῖς Ἕλληνες καὶ 1211 ἄποικοι ἐργάται καπνοῦ, 150 δὲ μόνον Βούλγαροι μόνιμοι καὶ μή. Ἀλλὰ τερατωδῶς ψευδόμενον ἀποδεικνύει τὸν Βούλγαρον ἐν οἷς περὶ τῆς ἑλληνικωτάτης Νιαούσης λέγει. Ἡ Νιάουσα λέγει ὁ κ. Παγιαρές, ἦτο πόλις ἀκμαία πρὸ τῆς ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως, ἀλλὰ μετασχοῦσα αὐτῆς κατεστράφη ὁλοσχερῶς. Ἤρχισεν ἀνακτιζομένη ἀπὸ τοῦ 183[illegible] καὶ οἱ κάτοικοι αὐτῆς ἀνέρχονται σήμερον (ἐν ᾧ πρὸ τῆς καταστροφῆς εἶχε 3000) εἰς 10000 πάντας σχεδὸν Ἕλληνας. Οἱ μαθηταὶ αὐτῶν εἶναι 600, ὀλιγώτεροι δὲ τοῦ δεκάτου τοῦ ὅλου εἶναι οἱ Τοῦρκοι, Βούλγαρος δὲ εἷς *καὶ μόνον ὑπάρχει προσφάτως ὅλως ἐλθών. Τί ἀντὶ τούτων λέγει ὁ Βραγκώφ; Ὅτι ὑπάρχουσι 1500 Βούλγαροι ἑλληνίζοντες!*

***

— Τῇ 4 τοῦ ἱσταμένου μηνὸς ἐγένετο δεκτὴ ἡ παραίτησις τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν συμβούλου τῆς Κρήτης κ. Ἀρ. Κριάρη καὶ διωρίσθη ἀντ' αὐτοῦ δι' ἡγεμονικοῦ διατάγματος ὁ κ. Ἀντ. Καϊζουφάκης.

***

— Μὴ γενομένου δυνατοῦ κατὰ τὴν «Ν. Ἔρευναν» Χανίων νὰ ψηφισθῇ εἰς τὴν Βουλὴν ὁ ὑποβληθεὶς προϋπολογισμὸς τῶν ἐσόδων καὶ τῶν ἐξόδων τῶν χρήσεων 1905-1906 καὶ 1906—1907 ἐκηρύχθη συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 63 τοῦ Συντάγματος δι' ἡγεμονικοῦ Διατάγματος προσυπογεγραμμένου παρ' ὅλων τῶν Συμβούλων ὁ προϋπολογισμὸς τῆς παρελθούσης χρήσεως διασκευασθεὶς καὶ καταρτισθεὶς συμφώνως τοῖς ψηφισθεῖσι νόμοις. Κατὰ τὸν προϋπολογισμὸν τὰ ἔσοδα ἀνέρχονται διὰ μὲν τὸ 1905—1906 εἰς δρ. 4,347,973, διὰ δὲ τὸ 1906—1907 εἰς δρ. 4.314,667. Τὰ δὲ ἔξοδα τοῦ 1905—1906 εἰς δρ. 4.578,855 τοῦ δὲ 1906—1907 εἰς 4.026.776. Ἤτοι διὰ τὴν διετίαν τὰ μὲν ἔσοδα εἰς δρ. 8,686,640 τὰ δὲ ἔξοδα εἰς δραχμ. 8 605.511, ἑπομένως ὑπάρχει περίσσευμα δραχ. 84.149.

***

— Μετὰ τὴν ὑπὸ τῶν Ῥώσσων ἐκδίωξιν τῶν Θερισιωτῶν ἐκ Γεωργιουπόλεως οὗτοι κατέφυγον εἰς Βάμον, βλέποντες δέ, ὅτι καὶ ἐκεῖ ὁ ῥωσικὸς στρατὸς θὰ κατεδίωκεν αὐτοὺς ἀπετάθησαν πρὸς τὸν ἐν Χανίοις Γεν. Πρόξενον τῆς Ἰταλίας ζητήσαντες νὰ ἀποσταλῇ ἰταλικὸς στρατός. Τῷ ὄντι ὁ Ἰταλὸς πρόξενος συνεννοηθεὶς μετὰ τῶν ἀρχηγῶν τῆς στάσεως ἀπέστειλε τὸ ζητηθὲν ἀπόσπασμα, ὅπερ καὶ κατέλαβε τὸν Βάμον λαβὸν τὴν διαταγὴν νὰ ἀφήνῃ εἰς τοὺς ἀντάρτας ἐλευθέραν τὴν εἴσοδον εἰς τὴν κωμόπολιν, ἀλλ' ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι θὰ εἶναι ἄοπλοι. Οὕτω ἐναργῶς ἡ πεπολισμένη συναυλία τῆς Εὐρώπης παραφωνεῖ φρικωδῶς ἐν Κρήτῃ, ἴσως διότι ἐπαλαιώθησαν τὰ μουσικά της ὄργανα, προκαλοῦντα πᾶν ἄλλο ἢ τὸν σεβασμὸν τοῦ λαοῦ, ὃν αὐτόκλητος ἦλθε νὰ προστατεύσῃ. Οἱ μὲν Ἄγγλοι καὶ Ῥῶσοι πατάσσουσιν ἀμειλίκτως ἐν Ῥεθύμνῃ καὶ Ἡρακλείῳ τοὺς λεγομένους ὑπερμάχους τῆς ἑνώσεως, οἱ δὲ Ἰταλοὶ οἱ διὰ τοῦ Τιττόνη ἐν Ῥώμῃ κηρύσσοντες, ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατος ἡ ἕνωσις, ἐν Βάμῳ περιπτύσσονται τοὺς ὀπαδοὺς τοῦ Βενιζέλου! Πόσον σπεύδει ἡ πολιτικὴ τῆς ἀδελφῆς Ἰταλίας νὰ δίδῃ ἠθικῆς μαθήματα!

***

— Νέαι ἀπειλαὶ καὶ νέαι ὕβρεις ἀναμένουσιν ἡμᾶς ἀναμφιβόλως ἐκ Ρωμουνίας ἕνεκα τοῦ ἑξῆς κατορθώματος τῶν ἑλληνομακεδονικῶν σωμάτων. Κατὰ τηλεγράφημα πρὸς τὴν «Ἑστίαν» ἡ περιώνυμος ἐκ λῃστῶν γκέκηδων, καρακατσαναίων καὶ ἄλλων κακοποιῶν στοιχείων συστᾶσα ῥωμουνικὴ συμμορία συλλαβοῦσα πέντε Ἕλληνας ἀγωγιάτας ἐξ Ἀβδέλλας καὶ Σαμαρίνας (κωμοπόλεις, ἃς διεκδικοῦσιν οἱ ἐν Βουκουρεστίῳ ὡς ἀρρωμουνικὰς κοινότητας!) κυριολεκτικῶς κατεκρεούργησε, τὰς δὲ κεφαλὰς αὐτῶν περιέφερεν ἀνὰ τὰ ἄλλα χωρία πρὸς ἐκφοβισμὸν καὶ προσχώρησιν εἰς τὴν ῥωμουνικὴν ἐθνικότητα· τὸ τερατῶδες τοῦτο ἔγκλημα μαθόντες οἱ ὑπὸ τοὺς Καπετανάκην, Σκαλτέμην καὶ Δουκᾶν ἔνοπλοι Μακεδόνες ἔσπευσαν εἰς συνάντησιν τῆς δολοφόνου συμμορίας, μεθ' ἧς καὶ συνεκρούσθησαν. Ἡ σύγκρουσις ὑπῆρξε λυσσαλέα, διαρκέσασα ἐπὶ τρίωρον καὶ ἀπολήξασα εἰς ἀληθῆ ὄλεθρον τῶν πολιτιστικῶν ὀργάνων τῆς Ρωμουνίας. Δώδεκα ἐκ τῶν συμμοριτῶν ἐφονεύθησαν, τρεῖς συνελήφθησαν, οἱ δ' ἄλλοι διεσκορπίσθησαν ἐξαφανισθέντες.

***

— Τὸν ἐν Καβάλλᾳ ἐγκατεστημένον ἐθνικὸν ποιητὴν κ. Ἰω. Κωνσταντινίδην ἀπεπειράθησαν εὐτυχῶς ἐπὶ ματαίῳ νὰ δολοφονήσωσιν οἱ Βούλγαροι. Ἐπὶ τῇ διασώσει ταύτῃ τοῦ ἐνθουσιώδους ψάλτου τῶν ἐθνικῶν ἐλπίδων ὁ «Ἀγὼν» ἐκφράζει τὴν χαρὰν τῶν ἀναγνωστῶν του.

***

ΕΠΙΚΟΥΡΟΣ ΤΩΝ ΜΑΚΕΔΟΝΩΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ἀθήνησι 1903

ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

† Η Α. Σ. Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ Πρόεδρος
ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΑΛΑΩΡΙΤΗΣ Ταμίας
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ
ΜΑΡΚΟΣ ΔΡΑΓΟΥΜΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΑΥΤΑΝΤΖΟΓΛΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΡΑΚΤΙΒΑΝ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Σ. ΣΤΡΕΪΤ
ΑΣΗΜ. ΖΑΪΜΗΣ
ΜΙΛΤ. ΝΕΓΡΕΠΟΝΤΗΣ

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Ε. ΒΡΥΖΑΚΗΣ Γενικὸς Γραμματεύς.

Εἰσφορὰς δέχονται: Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος (θυρίδες 19-20), καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν Ἀθήναις Τράπεζαι. Ἐν δὲ ταῖς ἐπαρχίαις τὰ ὑποκαταστήματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης καὶ αἱ τοπικαὶ πρὸς συλλογὴν ἐράνων Ἐπιτροπαί.

— Ἕτερος ψάλτης τῶν ἐθνικῶν πόθων ὁ Σπ. Ματσούκας ἐξακολουθεῖ τὸ ὡραῖον ἔργον τῆς προτροπῆς τοῦ ἁπανταχοῦ ἑλληνισμοῦ εἰς συνεισφορὰς ὑπὲρ τοῦ στόλου. Κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀπεστάλησαν 277 λίραι ἀγγλικαὶ ἐκ Κύπρου ὅπου διαμένει εἰσέτι ὁ ἐμπνευσμένος ποιητής.

ΚΡΗΤΗ

Βουλεύματα τοῦ Βενιζέλου

Η'

Ἐπιστέλλουσιν ἡμῖν ἐκ Χανίων ἀπὸ 9 Ὀκτωβρίου 1905.

Ὑπὸ τὰς ἀπειλὰς γελοίων φωνοκόπων, τῶν ὀπαδῶν τοῦ Θερίσου, συνήρχετο ἡ τελευταία Κρητικὴ Βουλὴ τὴν 7 Ἀπριλίου 1905 συνοδευομένη ὅμως ὑπὸ τῶν εὐχῶν τῶν ἐννέα δεκάτων τῆς Κρήτης ἥτις μετὰ συγκινήσεως ἐνητένιζε πρὸς ταύτην παρ' αὐτῆς προσδοκῶσα τὴν ἀνάσπασιν ἀπὸ τοῦ βαράθρου, εἰς ὃ τὸ Θέρισον ἔρριψεν αὐτήν. Ἡ φιλόπατρις ἡ μέχρις αὐτοθυσίας προβᾶσα στάσις αὐτῆς ἐσημείωσε σταθμὸν πολιτικὸν ἐν ἡμῖν οὐχὶ ἁπλῶς ἀξιομνημόνευτον ἢ ἐπαίνων μόνον ἄξιον, ἀλλὰ θαυμασμοῦ αὐτόχρημα διὰ τὴν αὐταπάρνησιν, μεθ' ἧς οὐδαμῶς εἰς τὸ πολιτικὸν της Ἐγὼ ἀποβλέψασα μετῆλθε πάντα τρόπον, ἐκίνησε πάντα κάλων, ἵνα συνενώσῃ τὰ διεστῶτα, συμπήξῃ τὴν Κρήτην, προβιβάσῃ τὴν ἐθνικὴν ὑπόθεσιν. Ἐπολιτεύθη ὡσεὶ μὴ ἀπηρτίζετο ὑπὸ Κρητῶν ζωηρῶν καὶ θερμοαίμων, ὁμοίων πρὸς τοὺς ἐν Θερίσῳ, ἀλλ' ὑπὸ Ἄγγλων ἢ Ὀλλανδῶν. Δὲν ὑπηγόρευσαν τὰς πράξεις αὐτῆς νεῦρα καὶ πεῖσμα, ἀλλὰ νοῦς καὶ λογική, σκέψις καὶ φιλοπατρία, τὸ κρίσιμον τῶν καιρῶν, τὸ δυσχερὲς τῶν περιστάσεων.

Μετὰ τὴν πανηγυρικὴν καὶ ἀποθεωτικὴν τοῦ Πρίγκιπος ἐπίσημον ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν προέβη εἰς τὴν κήρυξιν τῆς **Ἑνώσεως**, καθ' ἣν ἀκριβῶς ὥραν πανταχοῦ τῆς Νήσου ὁμοίως ἐκηρύττετο συνταςσομένων ψηφισμάτων καὶ τηλεγραφικῶς διαβιβαζομένων εἰς τὴν Βουλὴν καὶ τὸν Πρίγκιπα, ὃν καὶ μόνον ἀναγνωρίζει πάντοτε ἡ Κρήτη τὸν ἀληθῆ πρόμαχον τῆς Ἑνώσεως καὶ προβιβαστὴν πρὸς ταύτην. Δὲν ἐξέφρασε δ' ἁπλῶς ὡς ἄλλοτε ψιλὴν εὐχήν, ἀλλ' ἐκήρυξε τὴν Ἕνωσιν κατὰ τὸ πρότυπον τῶν ψηφισμάτων τῶν Ἰονικῶν Βουλῶν καὶ διαβιβάσασα τὸ ψήφισμα πρὸς τὸν Ἡγεμόνα καὶ τὰς Δυνάμεις διέκοψε τὰς ἐργασίας της περιμένουσα τὴν ἀπάντησιν. Ἀνεκδιήγητος εἶναι ἡ φρενῖτις τοῦ ἐνθουσιασμοῦ, ἥτις κατέλαβε τὸν λαὸν τῶν Χανίων τὴν ἡμέραν ἐκείνην βλέποντα τὴν γνησίαν ἀντιπροσωπείαν τῆς Κρήτης κηρύττουσαν τὴν **Ἕνωσιν** καὶ ἐκφράζουσαν ἐμπιστοσύνην πρὸς τὸν Πρίγκιπα, ἀντιθετικῶς πρὸς τὸ Θέρισον, οὗ τὸ πρόγραμμα ἀνέγραφε πρὸ παντὸς τὴν ἔξωσιν Τούτου. Ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν ἐκείνην διεδήλου τὴν χαράν του ἀπὸ Χανίων μέχρι Χαλέπας καὶ τἀνάπαλιν ζητωκραυγάζων ὑπὲρ τοῦ Πρίγκιπος, ἐν ᾧ κατηφεῖς οἱ ὀπαδοὶ τοῦ Βενιζέλου ἐκάκιζον τὸ ψήφισμα, ἅτε περιλαμβάνον καὶ τοῦ Γεωργίου τὸ ὄνομα. Καὶ ὅμως τὸ ψήφισμα ἦτο ὑπηγορευμένον τηλεγραφικῶς ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως τοῦ βασιλέως, ὃν δῆθεν ἐπιζητεῖ τὸ Θέρισον κυβερνήτην καὶ κατὰ τύπους ἐν Κρήτῃ!

Μετὰ δύο μόνον ἡμέρας συνεκαλεῖτο ἡ Βουλή, ἵνα ἀκούσῃ νέαν ἀπόφασιν τῶν Δυνάμεων, ἥτις συνέτριβε τὰς ἀπὸ δύο ἡμερῶν συλλαμβανομένας ἐλπίδας καὶ ἐσφάγιαζε τὴν χαρὰν τοῦ κρητικοῦ λαοῦ πρὸς στιγμὴν πιστεύσαντος, ὅτι ἐπῆλθεν ἡ **Ἕνωσις**. **Ἀδύνατος**, ἔλεγεν ἡ ἀπάντησις, εἶναι ἡ ἕνωσις ὑπὸ τὰς παρούσας περιστάσεις. Καὶ ἡ Βουλὴ ἐν ἀπεριγράπτῳ ἀθυμίᾳ διέκοπτε τὴν συνεδρίασιν ἀδυνατοῦσα διὰ τὴν συνέχουσαν συγκίνησιν καὶ νὰ σκεφθῇ. Τὴν ἐπιοῦσαν ἐγένετο πρότασις συνεννοήσεως πρὸς τοὺς ἐν Θερίσῳ, ἥτις καὶ ἐγένετο, καθ' ἣν ἀπεφασίσθη νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὸ ψήφισμα τῆς **Ἑνώσεως** καὶ νὰ διοικηθῇ προσωρινῶς ὁ τόπος διὰ τῶν ὑπαρχόντων νόμων. Ἐπέλαμψεν ἐλπίς, ὅτι σύσσωμος ἡ Κρήτη συνεργάζεται καὶ δὲν θὰ χαθῇ. Ἀτυχῶς αἱ ἐλπίδες διεψεύσθησαν. Ὅτε τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς ἐπανελθούσης ἐγένετο νέα συνεδρίασις καὶ ψήφισμα, ὅτι **ἐμμένει** ἡ Βουλὴ τοῦ τόπου εἰς τὸ ψήφισμα τῆς **Ἑνώσεως**, ὅτι δὲ ἐντέλλεται τὰς ὑφιστώσας ἀρχὰς νὰ διοικῶσι μὲ τοὺς κειμένους νόμους **προσωρινῶς** μέχρι κυρώσεως τοῦ νέου ψηφίσματος ὑπὸ τῶν Δυνάμεων, ἀφηνίασεν ὁ Βενιζέλος καὶ ἐκήρυξε τὴν Βουλὴν παρασπονδοῦσαν. Ὄχι διότι, ὡς ἔλεγεν, ὥριζε νὰ λειτουργῶσιν αἱ ἀρχαὶ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν κειμένων νόμων, ἀλλὰ διότι ἔβλεπεν, ὅτι ἐξέφευγε τὸ ζήτημα ἀπὸ τῶν χειρῶν τοῦ **ἀνόμου** Θερίσου καὶ εἰσήρχετο εἰς τὰς **νομίμους** τῆς Βουλῆς καὶ τρόπον τινὰ μετενόει, διότι ἀντήλλαξεν ἀσπασμὸν καὶ χειραψίαν πρὸς συνεννόησιν μὲ τὸν Πωλογεώργην, πρὸς ὃν ἔξῃ εἶτο, ὅτι ἡ **πίεσις** τοῦ Πρίγκιπος ἤγαγεν αὐτὸν εἰς τὰ ὄρη πρὸς **βελτίωσιν** (ὄχι πρὸς ἕνωσιν) τῆς καταστάσεως.

Ἐπῆλθε τὸ φονικὸν τερατούργημα τῶν Βουκολιῶν καὶ εἶτα αἱ ἀπειλαὶ τῶν βενιζελικῶν κατὰ τῆς δῆθεν παρασπονδησάσης Βουλῆς, ἥτις διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα διέκοπτε τὰς συνεδρίας καὶ διὰ τὴν περιμενομένην εἰς τὸ νέον ψήφισμα ἀπάντησιν. Ὅτε δὲ μετὰ μικρὸν (17 Ἀπριλίου) διετάχθη ἡ ὑποστολὴ τῆς ἑλληνικῆς σημαίας ἐξεμάνησαν αὖθις οἱ βενιζελικοὶ καὶ ἐθορύβησαν καὶ ὕβρισαν ἀποδίδοντες τὴν πρᾶξιν εἰς συνεννόησιν Βουλῆς καὶ Προξένων. Ἔλεγον δὲ ὅτι τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ψηφίσματος περὶ διοικήσεως προσωρινῶς ὑπὸ τοὺς κειμένους ἁρμοστειακοὺς νόμους ἐτέθη ἀκριβῶς διὰ νὰ ὑποσταλῇ ἡ σημαία. Καὶ ἡ μὲν Κυβέρνησις πατριωτικώτατα ἠρνήθη νὰ καταβιβάσῃ αὐτήν. Οἱ διεθνεῖς ὅμως στρατοί, ἤβια τ. ἔ. τοῦ ἰσχυροτέρου κατεβίβασεν αὐτήν.

Ἡ πρᾶξις αὕτη ἡ πληγώσασα εἰς τὰ καίρια τὴν καρδίαν πάσης τῆς Κρήτης ἐπεδείνωσε τὰ πράγματα, ἐξεμεταλλεύθη δὲ καὶ τὸ Θέρισον προσηκόντως ὑπὲρ ἑαυτοῦ ταύτην καὶ ἐπύκνωσεν ὀλίγον τὰς τάξεις του. Ἡ δὲ Κυβέρνησις ἤρχισε ν' ἀποσύρῃ ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν τὴν χωροφυλακήν. Νέα ὅμως ἀπάντησις, ἀρνητικὴ αὖθις, ἐξηνάγκασε τὴν Βουλὴν νὰ συνέλθῃ καὶ νὰ καταρτίσῃ τὸ ὁριστικὸν αὐτῆς Προεδρεῖον, ἀφ' οὗ μικρὸν πρότερον οἱ ἐν Θερίσῳ εἶχον δηλώσει ἐκ νέου ὑποχώρησιν, ἐὰν ἐδέχετο ἡ Βουλὴ ψήφισιν ἀναθεωρήσεως καθολικῆς τοῦ Συντάγματος καὶ ἀμέσους ἐκλογάς, ὅτε φυσικὰ ὑπὸ τὸ κράτος τῶν ὅπλων (ἅτινα ἐδήλουν ὅτι δὲν ἐγκατέλειπον, καίτοι **ἀφινον τὴν Ἕνωσιν**) θὰ ὑπερίσχυον ἐν ταύτῃ.

Ἡ Βουλὴ ὡς εἶναι ἑπόμενον δὲν ἐδέχθη τοιαύτην πρότασιν, ἀπέλυσεν δὲ πατριωτικὴν προκήρυξιν πρὸς τὸν λαὸν ν' ἀναμετρήσῃ τὰ ἐπικρεμάμενα δεινὰ καὶ νὰ μὴ περιθάλψῃ κίνημα, ὅπερ ἄγει ἀσφαλῶς εἰς ἐθνικὸν τῆς πατρίδος ὄλεθρον. Εἶτα ἤρχισε τὴν συζήτησιν τοῦ πολιτικοῦ ζητήματος. Ἐνταῦθα ἐθαυμάσθη μάλιστα ἡ αὐταπαρνησία τῆς Βουλῆς. Ἐγίνωσκε τὰ ἐλατήρια τοῦ Θερίσου· εἶχε ψηλαφητὰς ἀποδείξεις πῶς παρεκινήθη, ὑπό τινος ἐνεθαρρύνθη, τί ἐπεζήτει. Καὶ ὅμως οὐδεὶς βουλευτὴς ἠθέλησε νὰ **ἐκθέσῃ τἄπλυτα** τοῦ Θερίσου εἰς τὸν ἔξω κόσμον. Οὐδεὶς ἤθελε νὰ πιστευθῇ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἔξω, ὅτι ὁ Βενιζέλος καὶ συντροφία μόνον τὸν πρίγκιπα ζητοῦν νὰ διώξουν μόνον προσωπικὰ πάθη ζητοῦν νὰ θεραπεύσωσι. Καὶ ἴσως ἐσφάλη κατὰ τοῦτο ἡ Βουλή, διότι ἐπίσημος κήρυξις τοῦ τί ἐπιδιώκουν θὰ τοὺς περιώριζε. Οὐ μόνον δὲ τοῦτο ἀλλὰ καὶ εἰς νέαν συνεννόησιν προέβη, ἣν ἐματαίωσε βαναύσως ὑβριστικὴ ἐπιστολὴ τοῦ Παππαδεροῦ, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Θερισανῆς ἀστυνομίας, ἥτις βεβαίως ἐχαλκεύθη ἐν γνώσει καὶ τῶν ἀρχηγῶν, διότι μόνον χαλάρωσιν αὐτοὶ πάντοτε ἐπεζήτησαν.

Ἔληξεν ἡ συζήτησις τοῦ πολιτικοῦ ζητήματος καὶ ἐψήφισεν ἡ Βουλὴ νέον ψήφισμα πατριωτικώτατον δι' οὗ **ἐμμένουσα** καὶ αὖθις εἰς τὴν ἕνωσιν, ἐκάλει τοὺς ἐν Θερίσῳ νὰ καταθέσωσι τὰ ὅπλα, ἱκέτευε δὲ τὰς Δυνάμεις μὲ τὰς ὑπεσχημένας μεταρρυθμίσεις νὰ μᾶς πλησιάσωσιν εἰς τὴν **Ἕνωσιν**.

Εἶτα δὲ διέκοπτε τὰς ἐργασίας καὶ ἀπεχώρει ληγούσης πλέον καὶ τῆς πρώτης περιόδου. Τὰ δὲ μετὰ ταῦτα προσεχῶς.

«Κύδων».

ΠΟΣΟΙ ΕΙΜΕΘΑ ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ

Η'

(Ἴδε καὶ τὸ προηγούμενον φύλλον)

Μητρόπολις Γάνου καὶ Χώρας. Ἐν τῇ θρᾳκικῇ ἐκκλησιαστικῇ ταύτῃ διοικήσει ἐλειτούργησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἀστικαὶ σχολαὶ 2, δημοτικαὶ 9 καὶ παρθεναγωγεῖα δύο ἢ ἐν ὅλῳ σχολεῖα **13**. Διδάσκαλοι ἐδίδαξαν 17 καὶ διδασκάλισσαι 7 ἢ ἐν ὅλῳ 24 μαθητὰς καὶ μαθητρίας ἐν ὅλῳ **1405**.

Μητρόπολις Χίου. Ἡ πατρὶς τοῦ Κοραῆ καὶ ἡ ἑστία τοῦ μεγαλουργοῦ ἐμπορικοῦ πνεύματος τοῦ νεωτέρου ἑλληνισμοῦ δικαιοῦται νὰ ταχθῇ εἰς τὴν κορυφὴν τῶν τὰ γράμματα θεραπευουσῶν χωρῶν τῆς Ἑλλάδος. Ὁ πόθος τῆς γνώσεως εἶναι ἀνέκαθεν ἔμφυτος εἰς τὰ τέκνα τῆς δαιμονίας νήσου, ἀκόπως δὲ πείθεται περὶ τούτου ὁ μελετῶν τὸν πίνακα τῆς μαθητικῆς δυνάμεως τῶν σχολείων τῆς Χίου καὶ γινώσκων, ὅτι ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς εἶναι κατὰ πολὺ κατώτερος σήμερον τῶν 70 000 κατοίκων.

Ἐν Χίῳ σήμερον λειτουργοῦσι τὰ ἑπόμενα σχολεῖα: Ἓν γυμνάσιον· ἓν κεντρικὸν παρθεναγωγεῖον, δύο ἀστικαὶ σχολαὶ· 60 δημοτικὰ σχολεῖα ἀρρένων· 25 παρθεναγωγεῖα· δέκα γραμματεῖα ἢ ἐν ὅλῳ σχολεῖα **99**. Ἐν αὐτοῖς ἐδίδαξαν διδάσκαλοι 96 καὶ διδασκάλισσαι 30 ἢ ἐν ὅλῳ **126** μαθητὰς μὲν 5360, μαθητρίας δὲ 2100 ἢ ἐν ὅλῳ μαθητευομένους **7460**.

Μητρόπολις Λήμνου. Καὶ ἡ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ταύτης διοικήσεως ἐκπαιδευτικὴ κατάστασις δὲν εἶναι ἀνεπίφθονος. Λειτουργοῦσιν ἐν αὐτῇ μία ἀστικὴ σχολή· τρία παρθεναγωγεῖα· 18 δημοτικαὶ σχολαὶ καὶ τρία νηπιαγωγεῖα ἢ ἐν ὅλῳ σχολεῖα 25. Οἱ διδάσκαλοι ἀνέρχονται εἰς 29 καὶ αἱ διδασκάλισσαι εἰς 10 ἢ ἐν ὅλῳ οἱ διδάσκοντες εἰς **39**. Μαθηταὶ δὲ ἐφοίτησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἄρρενες μὲν 1600, θήλεις δὲ 750 ἢ ἐν ὅλῳ μαθητευόμενοι **2350**.

Μητρόπολις Ἴμβρου. Ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ταύτῃ διοικήσει ἐλειτούργησαν μία ἀστικὴ ἀρρένων σχολή, ἓν παρθεναγωγεῖον καὶ ἓξ δημοτικαὶ σχολαὶ ἢ ἐν ὅλῳ 8 ἐκπαιδευτήρια μετὰ διδασκάλων 10 ἀμφοτέρων τῶν φύλων καὶ μαθητῶν ἀρρένων μὲν 543, θηλέων δὲ 230 ἢ ἐν ὅλῳ 773.

Μητρόπολις Δυρραχίου. Ὁ μητροπολίτης Δυρραχίου, ὃν ἀπηθανάτισεν ἡ τελευταία ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐκκλησιαστικὴ κρίσις, περὶ ἄλλα ἀσχολούμενος καὶ εἰς ἄλλα τὸν νοῦν προσέχων δὲν ηὐκαίρησε νὰ συντάξῃ πίνακα τῆς μαθητικῆς δυνάμεως τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὴν μέριμναν αὐτοῦ τεταγμένων ἑλληνικῶν σχολείων.

Μητρόπολις Σκοπίων. Ἐκτὸς τῆς πρωτευούσης τῆς μητροπόλεως ταύτης, ἔνθα ὑπάρχουσιν Ἕλληνες ἀνάλογα διατηροῦντες σχολεῖα καὶ μὴ ὑπερβαίνοντες τοὺς 500 ἀνθρώπους, τὰ λοιπὰ σχολεῖα τῆς διοικήσεως ταύτης εἶναι κατὰ τὸ μέγιστον αὐτῶν μέρος σερβικά. Διὰ τοῦτο δὲν περιλαμβάνομεν ἐν τῇ παρούσῃ στατιστικῇ τὴν δύναμιν τῶν σχολείων αὐτῆς ὡς ἀδιάφορον ὅλως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προκειμένης μελέτης. Τὸ αὐτὸ ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν καὶ περὶ τῆς μητροπόλεως *Ρασκοπρεσρένης*.

Μητρόπολις Καστορίας. Τῆς ἐκκλησιαστικῆς ταύτης διοικήσεως προΐσταται ἀπὸ τριῶν περίπου ἐτῶν ἀνὴρ θερμουργὸς καὶ ῥηξικέλευθος, ἀληθὴς τῆς Ἐκκλησίας στρατιώτης ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης κ. Γερμανὸς Καραβαγγέλης. Τοιοῦτος δ' ἀνὴρ ἦτο ἀναγκαῖος ἐν ἐπαρχίᾳ, ἔνθα ἡ βουλγαρικὴ ἐξαρχία ἀπέλυσεν ὅλους τοὺς μισθωτοὺς αὐτῆς δολοφόνους, ὅπως δηλητηριάσωσι τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν τῶν κατοίκων παραπλανῶντες αὐτήν, ὅπως, ἂν μὴ ἀρκέσῃ ἡ παραπλάνησις, ἐκβιάσωσι καὶ ἀλλοιώσωσιν αὐτὴν διὰ τῶν φόνων, τῶν ἐμπρησμῶν, τῶν λῃστεύσεων. Φρουρὸς γενναῖος κατὰ τῶν ἀτιμιῶν τούτων ἀπεδείχθη ὁ σεβασμιώτατος μητροπολίτης Καραβαγγέλης. Ἀπόδειξις δὲ τούτου εἶναι τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, ἅτινα λειτουργοῦσιν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ του παρὰ τὰ κακουργήματα τῶν Βουλγάρων, συντηρούμενα ὑπὸ τῆς ἀκάμπτου φιλοπατρίας τῶν κατοίκων.

Εἶναι δὲ τὰ σχολεῖα:

Ἡμιγυμνάσιον ἕν· ἀστικαὶ σχολαὶ ἀρρένων 6· σχολαρχεῖα 2· δημοτικαὶ σχολαὶ 20· γραμματεῖα 98· παρθεναγωγεῖα 23· νηπιαγωγεῖα 3 ἢ ἐν ὅλῳ σχολεῖα **153**. Ἐν τοῖς σχολείοις τούτοις ἐδίδαξαν διδάσκαλοι μὲν 139, διδασκάλισσαι δὲ 26 ἢ ἐν ὅλῳ 165, μαθητὰς μὲν 5441, μαθητρίας δὲ 1484 ἢ ἐν ὅλῳ μαθητευομένους **6925**.

Μητρόπολις Βοδενῶν. Ἐπιφανέστατος ἱεράρχης προΐσταται καὶ ταύτης τῆς μητροπόλεως, ὁ νεαρός, ἀλλ' ἔμπλεως ἐνθέου ζήλου μητροπολίτης κ. Στέφανος ἁπανταχοῦ παρὼν ὅπου ἀνάγκη τοῦ ποιμνίου του, οὐδένα κίνδυνον φοβούμενος ἢ τὸν τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ πρὸς τὸν Θεὸν ὑπερτάτου καθήκοντος. Ἕδρα τῆς μητροπόλεως ταύτης εἶναι τὰ Βοδενὰ τὰ ἐκτισμένα ἐπὶ τῆς ἀρχαίας Ἐδέσσης, ἔνθα οἱ τάφοι τῶν Μακεδόνων Βασιλέων, ἡ πόλις, ἧς ἡ μαγικὴ καὶ θελκτικωτάτη τοποθεσία ἀποτελεῖ ἓν τῶν θαυμάτων τῆς θείας δημιουργίας.

Τὰ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοιούτου μητροπολίτου εἰς τὴν πατρικὴν αὐτοῦ μέριμναν λειτουργοῦντα ἑλληνικὰ σχολεῖα τῆς ἐκκλησιαστικῆς ταύτης διοικήσεως εἶναι:

Ἡμιγυμνάσιον ἕν· ἀστικαὶ σχολαὶ 3. δημοτικαὶ 27· γραμματεῖα 23· παρθεναγωγεῖα 5, νηπιαγωγεῖα 13 ἢ ἐν ὅλῳ σχολεῖα 72. Ἐν αὐτοῖς ἐδίδαξαν 71 διδάσκαλοι καὶ 25 διδασκάλισσαι μαθητὰς μὲν 3241, μαθητρίας δὲ 1041. Οὕτω ἐν συνόλῳ διδάσκουσιν **96** μαθητὰς **4282**.

Μητρόπολις Βελεγράδων. Δύο ἔχει ἕδρας ἡ μητρόπολις αὕτη, τὸ Βεράτιον, ὅπερ Βελέγραδα ἢ Βελόγραδα παρὰ τῶν Βυζαντινῶν ἐκαλεῖτο, καὶ τὴν Αὐλῶνα. Ἀνάλογα πρὸς τὸν ἑλληνικὸν ὀρθόδοξον πληθυσμὸν τῆς ἐπαρχίας ταύτης δὲν εἶναι

ΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΙ ΕΡΕΥΝΑΙ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

(1875-1904)

Αἱ πηγαὶ περὶ τῆς ἱστορίας τῶν μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον χρόνων ηὐξήθησαν καὶ τὸ ἔργον τοῦ Droysen ἀπηρχαιώθη ἐν τοῖς καθ' ἕκαστα. Αἱ ἀνασκαφαὶ τῶν Δελφῶν, δι' ὧν ἤχθησαν εἰς τὸ φῶς εὑρήματα πολλῶν αἰώνων, μᾶς ἔδωκαν ἀφθονίαν εἰδήσεων χρονολογικῶν. — Περὶ τοῦ Πύρρου ἔγραψεν ὁ Schubert (1891) ὁ Beloch, ὁ Niese, ὅστις κατέδειξεν, ὅτι αἱ ῥωμαϊκαὶ εἰδήσεις εἶναι ἀνάξιαι πίστεως. Περὶ τῆς ἀχαϊκῆς συμπολιτείας ἔγραψεν ὁ Ἄγγλος Freeman ὁ Salvetti ὁ Klatt, ὁ Schubert καὶ ὁ Kromayer. Τρεῖς δὲ ἐξαίρετοι ἱστορικοὶ ὁ Holm (1894) ὁ Beloch (1904) καὶ ὁ Niese (1897 18) ἔγραψαν τὴν ἱστορίαν τῶν Διαδόχων, οἱ μὲν δύο πρῶτοι συνδέσαντες αὐτὴν πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, ὁ δὲ Niese ἐν ἰδίᾳ συγγραφῇ.

Τελευτῶντες λέγομέν τινα καὶ περὶ τῶν ἔργων, ἅτινα πραγματεύονται τὴν ὅλην ἑλληνικὴν ἱστορίαν. Ἐκ τούτων τὸ πρῶτον, τὸ καὶ ἐκτενέστατον, εἶναι ἡ ἱστορία τοῦ Ἀδόλφου Holm (1886-1894). Ὁ Holm πρὸ τῆς ἑλληνικῆς του ἱστορίας εἶχε δημοσιεύσει τὴν ἀρχαίαν ἱστορίαν τῆς Σικελίας, εἶχε δὲ καταγίνει καὶ περὶ ἄλλα ἱστορικὰ ζητήματα, ἐν οἷς ἔκαμε δαψιλῆ χρῆσιν τῶν νομισμάτων, ὡς πηγῶν, μετὰ ἐπιτυχίας μοναδικῆς. Τῆς ἑλληνικῆς αὐτοῦ ἱστορίας ἡ μεγάλη ἀξία ἔγκειται εἰς τὰς σημειώσεις, ἔνθα ποιεῖται πλείστας παρατηρήσεις, εὐστόχους καὶ ἀγχίνους, ὁρμώμενος ἀπὸ τῶν νεωτάτων πηγῶν. Ἀλλὰ δὲν πρέπει νὰ παρασιωπηθῇ ὅτι ὁ Holm ἔτεμε νέαν ὁδὸν καὶ ἐδίδαξε, ὅτι ἄλλως πως πρέπει νὰ κρίνωμεν μίαν τοὐλάχιστον περίοδον τῆς ἱστορίας τῶν Ἑλλήνων ὁλόκληρον. Πλεῖστοι δηλαδὴ ἐφρόνουν, ὅτι ὁ τέταρτος καὶ ὁ τρίτος αἰὼν ὑπῆρξαν χρόνοι καταπτώσεως καὶ παρακμῆς τῶν ἑλληνικῶν πολιτειῶν· ἀλλ' ὁ Holm κατεπολέμησε τὴν γνώμην ταύτην ἐπιτυχῶς. Καίτοι δὲ ὑπερθεματίζει τὸν Droysen ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ὅσων αἱ ἑλληνικαὶ πολιτεῖαι κατορθοῦσι κατὰ τοὺς μετὰ τὸν Ἀλέξανδρον χρόνους, ἐν τούτοις αἱ γνῶμαι αὐτοῦ ἐγένοντο καθόλου τὴν σήμερον ἀσπασταί.

Ἀλλ' εἰς τὰ πλεονεκτήματα ταῦτα ἀντιτίθενται μεγάλα μειονεκτήματα. Τὸν Holm οὐδαμῶς διαφέρουσι τὰ οἰκονομικά. Ἀτελῶς γνωρίζει καὶ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν, ἣν πολλάκις κρίνει μονομερῶς. Δὲν κέκτηται τὸ δῶρον τῆς ἐκθέσεως τῶν πραγμάτων, ἀπαραίτητον εἰς τὸν ἱστορικόν. Εἶναι ἀνίκανος νὰ κατανοήσῃ τὸ ἱστορικὸν μεγαλεῖον τῶν καθ' ἕκαστον ἀνδρῶν. Τὸ ὕφος τοῦ λόγου του εἶναι ψυχρὸν καὶ σχολαστικὸν ἐν τῷ τετάρτῳ τόμῳ πρὸ πάντων. Ἐν γένει ὁ Holm δὲν εἶναι καλλιτέχνης ἱστορικός.

Ἄλλους σκοποὺς ἐπιδιώκει ἡ ἱστορία τοῦ Busolt (ὡς γνωστὸν ὁ Busolt ἐδημοσίευσε τοὺς δύο πρώτους τόμους τῆς ἱστορίας του ἀπὸ τοῦ 1885—1888, ἔπειτα δὲ ἀνευρεθείσης τῆς Ἀθηναίων Πολιτείας ἠναγκάσθη νὰ τροποποιήσῃ αὐτοὺς κατὰ ταύτην καὶ νὰ ἀναδημοσιεύσῃ). Μέχρι τοῦδε εἶναι ἐκδεδομένοι τέσσαρες τόμοι (1893-1904), περιλαμβάνοντες τὴν μέχρι τοῦ τέλους τοῦ πέμπτου αἰῶνος ἱστορίαν. Σκοπὸς τοῦ συγγραφέως εἶναι νὰ δώσῃ πλῆρες εὑρετήριον τῆς ὅλης φιλολογίας, τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἱστορίαν, τοῦτο δὲ καὶ ἐπιτυγχάνει ὡς ἄριστα. Πράγματι ἀνεξάντλητοι εἶναι αἱ παραπομπαί, αἱ γινόμεναι ἐν ταῖς σημειώσεσι, διὰ τοῦτο δὲ τὸ ἔργον τοῦτο εἶναι βοήθημα ἀπαραίτητον. Ἀλλὰ καὶ συζητεῖ περὶ ὅλων τῶν ζητημάτων διὰ παρατηρήσεων καὶ περὶ ὅλων ἔχει γνώμην. Πῶς ἔχουσι τὰ οἰκονομικὰ πράγματα, πῶς ἀνεπτύχθη ἐν Ἑλλάδι ὁ πολιτισμός, περὶ ὅλων τούτων ὁμιλεῖ διὰ μακρῶν. Ὁ Busolt εἶναι ἱστορικὸς ἀγχίνους, ἀκαταπόνητος καὶ πολυμαθής.

Περὶ τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις μακρὸν λόγον κάμνει ὁ Pöhlmann ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ, τῇ δημοσιευθείσῃ ἐν τῷ γνωστῷ ἐγχειριδίῳ τοῦ Jvan von Müller.

Ἀλλ' ὅλων τούτων τῶν ἔργων σπουδαιότατον εἶναι τὸ τοῦ Beloch. Ὁ Beloch ἐδημοσίευσε μέχρι τοῦδε τρεῖς τόμους (1893, 1897, 1904). Τὸ ἔργον του ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπεδοκιμάσθη, ἀφ' ἑτέρου ἤγειρεν ἀντιρρήσεις σφοδράς. Ὁ Beloch κρίνει ἀγχινούστατα τὴν παράδοσιν, διὰ τοῦτο δὲ καὶ ἀνέτρεψε πολλὰς πεπλανημένας γνώμας· ἀλλ' ἐνίοτε κρίνει τὰ πράγματα περισσότερον τοῦ δέοντος. Ἀρνεῖται ἐπὶ παραδείγματι, τὴν δωρικὴν μετανάστασιν, ἀρνεῖται τὴν ἀρχαιοτάτην ἐπίδρασιν ξένων φύλων ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας, μάλιστα δὲ τῶν Φοινίκων· ἀλλ' οὕτω ἀντιτίθεται πρὸς τὰ νεώτατα πορίσματα τῶν ἀνασκαφῶν. Πλεονέκτημα τοῦ ἔργου του εἶναι ὅτι πραγματεύεται τὰ οἰκονομικὰ ζητήματα, ἐν οἷς ἐπιτυγχάνει ὑπὲρ πᾶν ἄλλο· εἶναι δὲ καὶ ἱστορικὸς καλλιτέχνης.

Ὁ Ἐδουάρδος Meyer ἐξέδωκε πέντε τόμους ἀρχαίας ἱστορίας. Ὁ Meyer εἶναι δεινὸς πολέμιος τοῦ Lamprecht· ἐν τούτοις οὐδεὶς ἐπραγματεύθη λεπτομερέστερον τὴν οἰκονομικήν, τὴν κοινωνικὴν καὶ πρὸ πάντων τὴν πνευματικὴν κίνησιν. Ἐφάμιλλος αὐτοῦ εἶναι μόνος ὁ Beloch.

Ταῦτα εἶναι τὰ κυριώτατα ἔργα, τὰ ὁποῖα παρήγαγεν ἡ σοφὴ Γερμανία κατὰ τὰ τελευταῖα τριάκοντα ἔτη, ἡ πρωτοστατοῦσα καὶ ἐν πολλοῖς ἄλλοις καὶ ἐν τῇ μελέτῃ καὶ θεραπείᾳ τῆς ἱστορίας τῆς Ἑλλάδος.

Πραγματευθέντες δὲ διὰ βραχέων περὶ αὐτῶν ἐνταῦθα, νομίζομεν, ὅτι παρέσχομεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Ἀγῶνος», τοὺς φίλους τοῦ καλοῦ τερπνὸν ἅμα καὶ διδακτικὸν ἀνάγνωσμα.

(Ἐκ τοῦ γερμανικοῦ).

τὰ ἐν αὐτῷ λειτουργοῦντα σχολεῖα. Ἆρά γε τίς πταίει;

Ἰδοὺ ἐκ πόσων σχολείων ἀρύεται τὴν ἐκπαίδευσίν της ἡ ἐπαρχία αὕτη:

Ἐξ ἑνὸς ἡμιγυμνασίου· ἐκ τεσσάρων ἀστικῶν σχολῶν καὶ ἐκ 35 δημοτικῶν σχολείων ἀρρένων καὶ θηλέων. Ἐκ τοῦ *Ἡμερολογίου* δὲν δυνάμεθα νὰ μάθωμεν πόσα εἶναι θηλέων καὶ πόσα ἀρρένων. Ἴσως 10 τὰ πρῶτα, 25 δὲ τὰ δεύτερα, διότι ἐκ τοῦ ὅλου διδακτικοῦ προσωπικοῦ πάντων τούτων τῶν 40 ἐκπαιδευτηρίων σημειοῦνται μόνον 10 διδασκάλισσαι, 52 δὲ διδάσκαλοι, ὥστε οἱ ὅλοι διδάσκοντες ἀνέρχονται εἰς **62**. Οἱ φοιτήσαντες μαθηταὶ ἀνῆλθον ἐν ὅλῳ εἰς **1450**, ἐξ ὧν 350 μαθήτριαι.

Μητρόπολις Στρωμνίτσης. Ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ ταύτῃ ἐπαρχίᾳ λυσσώδη διεξάγουσι καθ' ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων οἱ Βούλγαροι τὸν ἀποτρόπαιον καὶ βάρβαρον ἀγῶνά των. Πρὸ ὀλίγων ἔτι ἑβδομάδων ἐπειράθησαν νὰ δολοφονήσωσιν αὐτὸν τὸν μητροπολίτην Σ. Γρηγόριον. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ ταύτῃ λειτουργοῦσιν ἕνδεκα μὲν διαφόρου βαθμοῦ σχολεῖα ἀρρένων, ἓξ δὲ παρθεναγωγεῖα καὶ νηπιαγωγεῖα ἢ ἐν ὅλῳ σχολεῖα **17** μετὰ 30 διδασκάλων ἀμφοτέρων τῶν γενῶν καὶ μαθητῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων **984**.

Θὰ συνεχίσωμεν εἰς τὸ προσεχές.

ΤΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ

Ἀπὸ δέκα περίπου ἡμερῶν ἡ πόλις τῶν Ἀθηνῶν φιλοξενεῖ ἕνα τῶν διαπρεπεστάτων ἱεραρχῶν τῆς ἑλληνικῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸν Πορφύριον Β΄ ἀρχιεπίσκοπον τοῦ ὄρους Σινᾶ, τιμῶντα εἴπερ τις καὶ ἄλλος διὰ τῆς χρησιότητος τοῦ ἤθους, τοῦ ἀπαραμίλλου περὶ τὴν ἐκκλησίαν ζήλου, τῆς περὶ τὸ διοικεῖν ἐμπειρίας καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις τῆς ἐκτάκτου μαθήσεως τὸν ἀνώτατον τοῦ ἑλληνισμοῦ κλῆρον. Ὁ θέσιν φρουράρχου ἐπέχων τῆς λαμπρᾶς ἐκείνης καὶ ἀπομεμακρυσμένης ἀκροπόλεως τῆς τε ἐκκλησίας καὶ τοῦ Γένους ἐπιτελεῖ μετὰ τῆς δυνατῆς παρ' ἀνθρώποις μεγίστης εὐσυνειδησίας τὸ ἑαυτοῦ καθῆκον καὶ ἄγρυπνος φυλάττει τὴν ἐμπιστευθεῖσαν αὐτῷ σεπτὴν ἐκείνην κιβωτὸν ἐν ᾗ τόσαι ἱεραὶ ταὶ ἐγκλείονται παραδόσεις τοῦ πολυπαθοῦς ἡμῶν γένους ἐν ᾗ ἀπετυπώθησαν ὡς ἀπὸ πλακὸς φωτογράφου αἱ οἰμωγαὶ τοσούτων ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἔθνους μαρτύρων καὶ αἱ ἰαχαὶ τῆς χαρᾶς ἐπὶ τῇ τελικῇ νίκῃ. Τοιοῦτον ἄνδρα τοιαῦτα ἐντεταλμένον τίς τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες διοικοῦσι σήμερον τὴν Ἑλλάδα ἐσκέφθη νὰ τιμήσῃ δι' ἐπισκέψεως, νὰ ἐνθαρρύνῃ τὸν ἄριστον ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τοῦ ἔθνους ἀγωνιζόμενον ἀγῶνα, νὰ μάθῃ ἐρωτῶν τήν τε ἀποστολὴν καὶ τὴν διαχείρισιν αὐτῆς τοῦ θεοβαδίστου ἐκείνου ὄρους, ὅπερ ἐπὶ χιλιετηρίδας ἀβεβήλωτον ἐτήρησεν ἡ δρὰξ ἐκείνη εἰς αἰῶνας αἰώνων ἑαυτὴν συνεχίζουσα τῶν περιφρονουμένων καλογήρων, ὄντων δὲ πράγματι ἀληθῶν προμάχων καὶ γνησίων μαρτύρων τῆς ἀκάμπτου ἀντοχῆς τοῦ ἑλληνικοῦ γένους. τῆς θαυμασιωτάτης ἐμμονῆς του εἰς τὰ εὐγενέστατα ἰδανικὰ τῆς ἀνθρωπότητος, κοσμημάτων τῆς ἀθανάτου πνευματικῆς δραστηριότητος τοῦ Γένους τῶν Ἑλλήνων; Οὐδὲ εἷς. Ἀσχολοῦνται οὗτοι περὶ τὴν ἐκπόρνευσιν διοικήσεως καὶ δικαιοσύνης, περὶ τὰ χυδαιότατα μελήματα τοῦ τίς νὰ διορισθῇ καὶ τίς νὰ παυθῇ ἔρροντες ἐκ δεινοτάτης ἀμαθείας περὶ τὰ εὐτελέστατα καὶ τὰ χαμαίζηλα. Ἡ δὲ δημοσιογραφία; Ζητεῖ συνεντεύξεις τοῦ Γερακάρη, τοῦ Χατζῆ Ἀλῆ, τοῦ Μπουλτώκ, τῶν ἐπιφανῶν τούτων ἀνδρῶν, οὓς σαλπίζει ἀνὰ ἑκάστην πρωΐαν εἰς τὴν προσοχήν, ἔστιν ὅτε δὲ καὶ τὸν θαυμασμὸν τοῦ Πανελληνίου.

Ἐγράψαμεν ταῦτα βυθίσαντες τὴν γραφίδα ἡμῶν μέχρι τοῦ πυθμένος τῆς πικρίας, ἣν πᾶς ποτίζεται βλέπων τοιαύτην κατάστασιν, ἵνα μείζονα καταστήσωμεν τὴν χαρὰν πάντων ὅσοι θὰ μάθωσιν, ὅτι τὸν σεπτότατον τοῦτον Λευΐτην τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν ἐκκλησίας δεόντως ἐτίμησεν ὁ βασιλεὺς τῆς αὔριον, ὁ διάδοχος Κωνσταντῖνος. Μαθὼν οὗτος κατὰ τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐν τῇ κατὰ τὴν Δικέλειαν ἀνακτορικῇ ἐκκλησίᾳ, ὅτι ὁ παριστάμενος κατὰ τὴν λειτουργίαν κληρικὸς ἦτο ἡ Α. Σ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σιναίου, ἔσπευσε κύπτων νὰ ἀσπασθῇ τὴν χεῖρα τοῦ ἱεράρχου καὶ νὰ κρατήσῃ τὴν μεσημβρίαν εἰς γεῦμα ἐν τῇ βασιλικῇ ἐπαύλει. Καὶ αὐτὸ ἐπιδαψιλεύθησαν τῷ ἱεράρχῃ παρά τε τοῦ Διαδόχου καὶ τῆς ἀνταξίας αὐτοῦ συζύγου πριγκιπίσσης Σοφίας καὶ παρὰ πάντων τῶν μελῶν τῆς βασιλικῆς οἰκογενείας κατανυκτικῆς εὐλαβείας ἐνδείξεις, ἐπὶ τρίωρον δὲ ὁ σεβασμιώτατος ἐκράτησεν ἀπὸ τῶν χειλέων του κρεμαμένους τοὺς ἀκούοντας ὅσα περὶ τῆς σεπτῆς μονῆς καὶ τοῦ ἔργου αὐτῆς ἀφηγεῖτο. Ἐν τούτῳ ὁ διάδοχος καὶ ἡ σεπτὴ αὐτοῦ σύζυγος ἠρμήνευσαν γνησίως τὰς διαθέσεις τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους, οὗ θὰ βασιλεύσωσιν αὔριον ἰδιάζουσαν δὲ ἔχει χάριν ἡ ἀληθῶς βασιλικὴ αὕτη συμπεριφορά, ὅτι ἐπεδείχθη μετὰ τῆς ἀγαστῆς ἐκείνης ἁπλότητος, ἥτις ὑπομιμήσκει ἡμῖν χρόνους ἀλησμονήτων μεγαλείων, καθ' οὓς οἱ ἀοίδιμοι ἡμῶν αὐτοκράτορες ἔκυπτον κατασπαζόμενοι τὰς χεῖρας τῶν γεραρῶν τῆς ἐκκλησίας πατριαρχῶν εὐλαβῶς ἀκούοντες τὰ αἰτήματα, μετὰ σεβασμοῦ αἰτοῦντες τὰς συμβουλάς των, προθύμως ἐπιτελοῦντες ὅ,τι ὑπὲρ τοῦ κράτους καὶ τῆς ἐκκλησίας συνεβούλευον. Τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα διαχειριζόμενος νῦν ὁ Διάδοχος ὡς ἀντιβασιλεὺς ἀπέδειξεν ἑαυτὸν ὄχι τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ τῶν Ἑλλήνων ἁπάντων ἀντιβασιλέα, οἷον καὶ βασιλέα θέλει αὐτὸν τὸ ἔθνος τὰ πάντα ἐπισκοποῦντα, περὶ τῶν πάντων πυνθανόμενον, ἐκτείνοντα τὸ βλέμμα μέχρι τῶν ἀπωτάτων λεωφόρων, ἃς τὸ γένος ἐχάραξεν ἐπὶ χιλιετηρίδας ἀγωνιζόμενον μὲ τὸ τιμιώτατον αἷμά του. Δὲν ἔχει ἔγγραφον τὴν ἐντολὴν τοῦ ἔθνους ὁ τὰς γραμμὰς ταύτας χαράττων, ἀλλὰ δύναται νὰ καυχηθῇ ὅτι τοῦ πανελληνίου μεθερμηνεύει τοὺς πόθους διατελῶν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ τὴν εὐγνωμοσύνην πρὸς τοὺς Διαδόχους, ἐφ' οἷς πρὸς τὸν Ἀρχιεπίσκοπον Σιναίου βασιλικώτατα ἔπραξαν.

* * *

ΙΚΑΝΟΣ θόρυβος, ἄκαιρος, ἀνόητος καὶ ἐπιβλαβής, κατὰ τὰς διαστρωμένας δὲ φήμας καὶ ταπεινῆς ἰδιοτελείας ἠγέρθη περὶ τὴν ἐφεύρεσιν νεαροῦ τινος ὁπλοποιοῦ Φιλιππίδου, δι' ἧς, ὡς οὗτος καὶ οἱ ἥκιστα ἀφιλοκερδεῖς ὑποστηρικταί του ἰσχυρίζονται, ἐτελειοποίησε τὸ ὅπλον Μάνλιχερ, ὅπερ πρόκειται διὰ τὸ πεζικὸν νὰ ἀγοράσῃ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις. Ὁ ἐλεεινὸς μάλιστα θόρυβος, καθ' ὃν ὁ νεαρὸς ἐφευρέτης ἐπεθύμει νὰ βλέπῃ τὴν πατρίδα ὅπλον, ἐὰν μὴ συγκατένευε νὰ ἀγοράσῃ τὸ ὅπλον του, ηὐξήθη τοσοῦτον, ὥστε νὰ προσλάβῃ χαρακτῆρα σκανδάλου. ἔθηκε δὲ τέρμα, ὡς ἐλπίζομεν, διὰ παντὸς ἡ γενναία ἀπόφασις τοῦ τελευταίου ὑπουργικοῦ συμβουλίου τῇ εὐθαρσεῖ εἰσηγήσει τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κ. Βουδούρη, καθ' ἣν ἔλαβεν οὗτος τὴν ἐντολὴν νὰ προβῇ ἐξομαλύνων ἐπουσιώδεις τινὰς λεπτομερείας εἰς τὴν ἀγορὰν 60,000 ὅπλων πεζικοῦ Μάνλιχερ Σενάουερ. Πᾶσα περαιτέρω ἀναστολὴ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι ὕβρις πρὸς τὴν ἀγωνίαν τοῦ ἔθνους. πεποίθαμεν δέ, ὅτι ἐντὸς βραχυτάτου θὰ ἀναγγείλωμεν τὴν ὑπογραφὴν τῶν συμβολαίων.

* * *

ΚΑΤΑ τηλεγράφημα ἐκ Παρισίων ἡ ἐπιτροπὴ τῶν Ἑλλήνων ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ πρὸς δοκιμὴν διαφόρων ταχυβόλων διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἀντιτορπιλλικῶν ἤρχισεν ἤδη τὰς δοκιμὰς τῶν ταχυβόλων Χότσκις.

* * *

ΕΘΝΙΚΗΝ ὡσαύτως πρᾶξιν ἀξίαν παντὸς ἐπαίνου θεωροῦμεν τὴν ἀπόφασιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Στρατιωτικῶν κ. Βουδούρη, δι' ἧς ἐκώρωσε τὸν πίνακα τῶν εἰσιτηρίων ἐξετάσεων διὰ τὴν σχολὴν τῶν Εὐελπίδων καὶ εἰσήγαγεν οὕτω εἰς αὐτὴν καὶ δύο νέους ἐκ Μακεδονίας. Ἆρά γε θὰ εὑρυνθῇ ὁ νοῦς τῶν πολιτικῶν ἡμῶν, ὥστε μετὰ τῶν Μακεδόνων νὰ συνεισέρχωνται κατ' ἔτος εἰς τὰς στρατιωτικὰς ἡμῶν σχολὰς ἀπαραιτήτως καὶ Ἠπειρῶται καὶ Ἀλβανοὶ καὶ Θρᾷκες καὶ Μικρασιᾶται;

* * *

ΚΑΤΑ τὰς μέχρι τοῦδε συγκεντρωθείσας πληροφορίας εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν ἡ προμηνυομένη ὁλικὴ παραγωγὴ τοῦ ἐλαίου καθ' ὅλον τὸ κράτος πλὴν τοῦ Γυθείου καὶ τῆς Ἐπτανήσου ὑπολογίζεται εἰς 20,000,000 δκάδας.

Τὸ Γύθειον θὰ παραγάγῃ 5.000.000 δκάδας. οἱ Παξοὶ 23.000 βαρέλλας ἡ Λευκὰς 48.000 βαρέλλας, ἡ Κέρκυρα 250.000 βαρέλλας. ἡ Ζάκυνθος 77,250 βαρέλλας· τῆς δὲ Κεφαλληνίας ἐλλείπουσιν αἱ στατιστικαί.

Εἰς τὴν Κέρκυραν μόνον κατὰ τὸ 1857 ἐγένετο μεγάλη ἐλαιοπαραγωγή, ἡ δὲ ἐφετεινὴ θὰ ὑπερβῇ καὶ τὴν τοῦ ἔτους ἐκείνου.

* * *

ΕΚ Κωνσταντινουπόλεως ἔρχεται ἡ εὐφρόσυνος καὶ ὑπερηφάνειαν εἰς ὅλον τὸ Γένος ἐμπνέουσα εἴδησις, ὅτι ἡ ἀνταξία τοῦ ἀειμνήστου μεγάλου τοῦ ἔθνους εὐεργέτου Νικολάου Ζαρίφη σύζυγος κ. Ἑλένη Ζαρίφη ἀφιεροῖ 2,500.000 χρυσῶν δραχμῶν ὑπὲρ ἀνεγέρσεως ἑλληνικοῦ νοσοκομείου κατὰ τὴν ἐν Πέραν συνοικίαν Σισλίου. Τοὺς ὅρους τῆς ἡγεμονικῆς ταύτης δωρεᾶς θὰ ἀναγράψωμεν ἐν καιρῷ ἐν τῇ οἰκείᾳ στήλῃ τῆς Ἐθνικῆς Ἀγαθοεργίας.

* * *

ΚΑΤΑ τὰ μέχρι τοῦδε γνωσθέντα ἀποτελέσματα τῆς εἰσπράξεως τοῦ λαχείου τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου ἐξεποιήθησαν περὶ τὰς 650,000 γραμμάτια, ἀφήσαντα καθαρὸν κέρδος εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ Ἐθνικοῦ Στόλου 1 150,000 περίπου δραχμάς.

* * *

ΤΟ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ἀπαντῶν εἰς σχετικὴν αἴτησιν τῆς Διευθύνσεως τῆς Ἱερατικῆς Σχολῆς Ριζάρη, ἀπέστειλε πρὸς ταύτην ἔγγραφον, δι' οὗ ἐπιτρέπει τὴν εἰσαγωγὴν καὶ δωρεὰν φοίτησιν εἰς τὴν Σχολὴν τριῶν νέων Μακεδόνων.

* * *

ΚΑΤΑ πληροφορίας τοῦ ἡμερησίου τύπου ὁ κ. Βουδούρης ἐξεῦρε δάνειον τεσσάρων περίπου ἑκατομμυρίων δραχμῶν πρὸς ἀνέγερσιν στρατώνων εἰς τὰ στρατιωτικὰ κέντρα Θεσσαλίας καὶ Πελοποννήσου. Τὸ δάνειον θὰ ἐξυπηρετηθῇ ἐκ τῶν πόρων τοῦ ταμείου τῆς Ἐθνικῆς Ἀμύνης, θὰ πραγματοποιηθῇ δὲ ἐντὸς ὀλίγου συμφωνοῦντος εἰς τοῦτο τοῦ ὁλοκλήρου τοῦ ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Μ. ΠΙΧΤΟΣ

Λαμπρὸν καὶ εὐελπι τέκνον τῆς Ἠπείρου, ἐπίλεκτος δὲ γόνος τῆς ἐκ Μετσόβου μεγάλης καὶ ἀρχοντικῆς οἰκογενείας τοῦ κ. Μιχ. Πίχτου καὶ ἔγκριτον μέλος τῆς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ἑλληνικῆς παροικίας ὁ Κωνσταντῖνος Μ. Πίχτος ἀπεβίωσεν ἐν Παρισίοις τὴν 27 Σεπτεμβρίου ε. ε εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ εὐρέος σταδίου του καὶ εἰς τὸ ἄνθος τῆς ἀνδρικῆς του ἡλικίας, ἄγων τὸ 37 ἔτος αὐτῆς. Ὁ ἀνελπιστος καὶ πρόωρος θάνατός του προελθὼν ἐξ ὀστεομυελίτιδος καθ' ἣς οὐδὲν ἴσχυσαν αἱ ἐν τῇ περιφήμῳ κλινικῇ τοῦ Doyen προσπάθειαι τῆς ἐπιστήμης, τὴν μὲν οἰκογένειαν του ἐβύθισεν εἰς λύπην ἀπαρηγόρητον καὶ πένθος ἄληκτον, τοὺς δὲ φίλους καὶ γνωρίμους του κατέθλιψεν. Διότι τίς δύναται νὰ λησμονήσῃ τὸν ἀλησμόνητον Κωνσταντῖνον μὲ τὴ εὐγένειαν τῶν τρόπων του, τὸ ἐπίχαρι καὶ κόσμιον τοῦ ἤθους, ἢ τὸ εὐπροσήγορον καὶ μειλίχιον τοῦ χαρακτῆρός του, μεθ' ὧν τοὺς πάντας ἀνεστρέφετο καὶ κατέκτα; Ἀνεψιὸς ὢν τοῦ ἀοιδίμου Γ. Ἀβέρωφ καὶ ἀπὸ νεαρᾶς του ἡλικίας προσληφθεὶς ὑπ' ἐκείνου εἰς τὸ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ μέγα τραπεζιτικόν του γραφεῖον, τοσοῦτον εὐδοκίμησεν ἐν αὐτῷ καὶ τοσοῦτον ἐξετιμήθη καὶ ἠγαπήθη ὑπ' ἐκείνου διὰ τὴν εὐφυΐαν, φιλοπονίαν καὶ τὴν χρηστότητά του, ὥστ' ἐτιμήθη ὑπ' αὐτοῦ οὐ μόνον διὰ κληροδοτήματος γενναίου, ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ διορισμοῦ ὡς ἐκτελεστοῦ τῆς διαθήκης του, ἣν ἐντολὴν ἐξετέλεσεν ὁ μεταστὰς μετὰ τῶν ἑτέρων συνεκτελεστῶν μετ' ἐξαιρετικῆς ἱκανότητος καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸ συμφέρον τῶν διαφόρων κληροδόχων, ὧν ὁ μεγαλείτερος εἶναι τὸ Ἔθνος μας, καὶ ἕνεκα τῶν ὁποίων καθὼς καὶ διὰ τὰς ἄλλας λαμπρὰς πρὸς τὸ Ἔθνος ἐκδουλεύσεις του ἠξιώθη νὰ προαχθῇ ὑπὸ τῆς νῦν Κυβερνήσεώς μας εἰς τὸν χρυσοῦν σταυρὸν τοῦ Σωτῆρος. Περιφανῆ δὲ καὶ ἐπίζηλον οὕτω κατέχων θέσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ Ἀλεξανδρείας, παρ' ᾗ ἀμερίστου ἀπήλαυεν ὑπολήψεως καὶ ἀγάπης, καταλείπει διὰ τοῦ θανάτου του μέγα καὶ δυσαναπλήρωτον ἐν αὐτῇ κενόν, ἰδίᾳ μεταξὺ τῶν Ἠπειρωτῶν, ὧν τοὺς δεομένους προστασίας παντοιοτρόπως συνέτρεχε καὶ ὑπεστήριζεν. Ἴσως δὲ προσκρούσῃ τις εἰς τὴν ἀγαθότητα τοῦ μεταστάντος καὶ τὴν ἐξιδιασμένην του ἀποφυγὴν πάσης ματαιοδοξίας, ἐὰν θελήσῃ νὰ ἐπεκταθῇ ἐγκωμιάζων αὐτόν. Δι' ὃ ἐπικαλούμεθα τὴν ἐξ ὕψους παραμυθίαν εἰς τὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος, στερηθεῖσαν τοιούτου γόνου της καὶ εὐχόμεθα ὅπως ἡ ξένη εἶναι ἐλαφρὰ τῷ φιλτάτῳ καὶ ἀλησμονήτῳ Κωνσταντίνῳ.

Π.

ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΙ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Κατὰ τηλεγράφημα τῆς «Ἑστίας» ἐκ Ρώμης ἡ Τουρκία διεμαρτυρήθη πρὸς τὰς Δυνάμεις, ὅτι οἱ οἰκονομικοὶ αὐτῶν ἀντιπρόσωποι μεταβάντες εἰς Σκόπια ἄνευ ἀδείας καὶ ἄνευ ἀναγνωρίσεως τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως ἤρχισαν ἀναμιγνυόμενοι εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ τόπου, τοῦθ' ὅπερ θίγει τὰ κυριαρχικὰ δικαιώματα τοῦ Σουλτάνου. Συγχρόνως ἀγγέλλεται, ὅτι ἡ παρατήρησις τοῦ Χιλμῆ πασᾶ, ὃν μάτην, ὡς γνωστόν, κατεδίωξαν οἱ οἰκονομικοὶ ἀντιπρόσωποι, ἐγένετο δεκτή.

Πολὺ ἀργὰ ἡ τουρκικὴ ἀμβλυωπία διαγινώσκει ἤδη τὴν προσβολὴν τῶν συνταγματικῶν δικαιωμάτων ἐπὶ τῆς Μακεδονίας. Ἔπρεπε νὰ προϊδωσι τοῦτο, ὅτε ἐξέδιδον βεράτια. Ἀλλὰ νῦν δὲν ὑπολείπεται ἢ ὑποταγὴ εἰς τὰς ἀποφάσεις τῆς Εὐρώπης, ἵνα μὴ αὔριον ἀναιρεθῶσιν ἐντελῶς τὰ δικαιώματα ἐκεῖνα, ἂν δύναται νὰ κληθῇ δικαίωμα ἡ κατάκτησις καὶ ἡ μετ' αὐτὴν τυραννία.

— Τὴν παρελθοῦσαν Δευτέραν ὁ πρόεδρος τῆς γαλλικῆς Δημοκρατίας μετέβη εἰς Μαδρίτην, ὅπου ἡ δεξίωσις ὑπὸ τοῦ Ἀλφόνσου ΙΓ΄ ὑπῆρξεν ἐγκαρδιωτάτη.

— Νέαι αἱματηρόταται ταραχαὶ ἐξερράγησαν ἐν Μόσχᾳ ἐπιτεινόμεναι ἕνεκα δεινοτάτου λιμοῦ καταμαστίζοντος τὸν λαὸν ἕνεκα διαφόρων ἀπεργιῶν τοῦ ἐργατικοῦ κόσμου. Μεγάλαι στρατιωτικαὶ ἐνισχύσεις ἀποστέλλονται εἰς τὴν ἀρχαίαν ταύτην πρωτεύουσαν τῶν Τσάρων.

— Κατὰ τηλεγράφημα τοῦ Ἀθην. Πρακτορείου ἡ Ρωμουνία ἀντικρούει τοὺς ἰσχυρισμοὺς τῆς ἑλληνικῆς κυβερνήσεως περὶ τῆς ἰσχύος τοῦ περὶ κοινοτήτων πρωτοκόλλου λέγουσα, ὅτι κατὰ τὸ διεθνὲς δίκαιον ἡ ῥῆξις τῶν διπλωματικῶν σχέσεων ἰσοδυναμοῦσα πρὸς κήρυξιν πολέμου ἀκυροῖ πᾶσαν πρᾶξιν ἢ σύμβασιν τῶν δύο χωρῶν. Ἡ κουτοπονηρία τῆς ῥωμουνικῆς κυβερνήσεως εἶναι ἐν τούτῳ πρόδηλος συγχεούσης πράγματα διακεκριμένα. Πράγματι ἡ ῥῆξις ἢ ἐμπόλεμος μεταξὺ δύο κρατῶν ἀκυροῖ πᾶσαν μεταξὺ αὐτῶν συμφωνίαν τοῦ δημοσίου δικαίου, ἀλλὰ δὲν ἐπιφέρει καὶ τὴν δήμευσιν τῆς περιουσίας τῶν ὑπηκόων ἑκατέρας χώρας, δήμευσιν δ' ἀποτελεῖ ἡ κατάργησις τῶν κοινοτήτων καὶ ἡ στέρησις τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν, οἷα τὸ ἔχειν ἰδιόκτητον σχολεῖον καὶ ἐκκλησίαν. Ἀλλ' οἱ Ρωμοῦνοι ἔχουσιν ἴδιον διεθνὲς δίκαιον.

— Χθὲς Τετάρτην ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἑλλήνων κατέλιπε τὴν Κοπεγχάγην κατευθυνόμενος εἰς Παρισίους καὶ ἐκεῖθεν εἰς Λονδῖνον, ὅπου θὰ φιλοξενηθῇ ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ Οὐίνδσωρ.

— Ἐκ Κωνσταντινουπόλεως ἀναγγέλλεται ἡ ἐκτράχυνσις τῶν σχέσεων τοῦ Πατριαρχείου πρὸς τὴν Πύλην ἕνεκα ἀσυνήθους δριμείας γλώσσης Μ. Βεζύρου πρὸς τὸν Πατριάρχην. ὃν κατήγγειλεν ὡς προτρέποντα τοὺς ἐν Μακεδονίᾳ ἀρχιερεῖς εἰς σύμπραξιν μετὰ τῶν ἐνόπλων σωμάτων ὃν ἐμέμφθη διὰ τὴν ἐν τῷ ρωμουνικῷ ζητήματι στάσιν. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος μαθοῦσα ταῦτα συνέταξεν ὑπόμνημα πρὸς τὰς Δυνάμεις καταγγέλουσα τὰς ρωμουνικὰς ἐνεργείας ἐν Μακεδονίᾳ.

— Κατὰ τὸ λῆξαν δεκαήμερον τρ. μηνὸς ἐπράχθησαν ἐν τῷ τελωνείῳ Πειραιῶς δραχ. 70[illegible] 215, 85 εἰς τραπεζογραμμάτια καὶ 65. 188. εἰς χρυσὸν ἀπέναντι 467, 149. 75 καὶ 66. 13[illegible] 65 αἴτινες εἰσεπράχθησαν κατὰ τὸ ἀντίστοιχον καήμερον παρελθόντος ἔτους. Κατὰ συνέπειαν αἱ [illegible] φετειναὶ εἰσπράξεις ὑπερβαίνουν τὰς περυσινὰς κατ[illegible] 236 066, 10 καὶ 946.60.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΠΑΡΘΕΝΑΓΩΓΕΙΟΝ
ΑΣΠΑΣΙΑΣ ΒΛ. ΣΚΟΡΔΕΛΗ
(Ὁδὸς Ἀκαδημίας ἀριθ. 43)

Τὸ ἄριστον τῶν ἐν Ἀθήναις ἰδιωτικὸν ἐκπαιδευτήριον θηλέων ἐγκατεστημένον ἐν τῷ κέντρῳ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ ἐν ἑνὶ τῶν εὐρυχωροτάτων μεγάρων τοῦ ἄστεως μετὰ κήπου εὐρυτάτου.

Ἐν τῷ ἐκπαιδευτηρίῳ τούτῳ πλὴν τῶν κειμένων ἑλληνικῶν μαθημάτων διδάσκονται ὑποχρεωτικῶς ἡ γαλλικὴ καὶ ἡ ἀγγλική. Συστηματικῶς δὲ εἰσήχθη καὶ ἡ διδασκαλία τῆς κοπτικῆς καὶ ζωγραφικῆς, ὅπως οὕτω αἱ ἐν αὐτῷ ἐκπαιδευόμεναι μαθήτριαι καταρτισθῶσι τελειαι Ἑλληνίδες οἰκοδέσποιναι.

Ἐπὶ πᾶσι δὲ τούτοις διδάσκεται αὐστηρότατα ἡ γυμναστικὴ καὶ διάφοροι ψυχαγωγικαὶ παιδιαί.

Κανονισμοὶ τοῦ σχολείου ἀποστέλλονται πρὸς τῷ αἰτοῦντι.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΛΥΚΕΙΟΝ
ΙΩ. ΔΕΛΛΙΟΥ
(πρώην γυμνασιάρχου)
(Ὁδὸς Ἀκαδημίας 56).

Περιλαμβάνει τρεῖς γυμνασιακὰς τάξεις, πλήρεις ἑλληνικὸν καὶ δημοτικὸν σχολεῖον. Δέχεται ἐσωτερικούς, ἡμιτροφίμους καὶ ἐξωτερικοὺς μαθητάς.

Εἶνε τὸ ἄριστον τῶν ἐν Ἀθήναις Λυκείων διακρινόμενον διὰ τὴν ἐπιμέλειαν καὶ φροντίδα περὶ τὴν διαπαιδαγώγησιν τοῦ ἤθους, τὴν παρεχομένην ἀδρὰν διδασκαλίαν ὑπὸ δοκίμων καθηγητῶν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν δίαιταν.

Κανονισμοὶ καὶ προγράμματα ἀποστέλλονται τῷ αἰτοῦντι.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
Ἔντοκοι Καταθέσεις

Ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα δέχεται ἐντόκους καταθέσεις εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια καὶ εἰς χρυσόν, ἤτοι εἰς φράγκα καὶ λίρας στερλίνας ἀποδοτέας εἰς ὡρισμένην προθεσμίαν ἢ διαρκεῖς.

Αἱ εἰς χρυσὸν καταθέσεις καὶ οἱ τόκοι αὐτῶν πληρώνονται, εἰς τὸ αὐτὸ νόμισμα εἰς ὃ ἐγένετο ἡ κατάθεσις, εἰς χρυσὸν ἢ δι' ἐπιταγῆς ὄψεως (chéque) ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ὁμολογιούχου.

Τὸ κεφάλαιον καὶ οἱ τόκοι τῶν ὁμολογιῶν πληρώνονται ἐν τῷ Κεντρικῷ Καταστήματι καὶ τῇ αἰτήσει τοῦ καταθέτου ἐν τοῖς ὑποκαταστήμασι τῆς Τραπέζης.

Τόκοι τῶν καταθέσεων

1 1/2	τοῖς 0/0	κατ' ἔτος διὰ καταθέσεις 6 μηνῶν			
2	» 0/0	»	»	»	1 ἔτους
2 1/2	» 0/0	»	»	»	2 ἐτῶν
3	» 0/0	»	»	»	4 »
4	» 0/0	»	»	»	5 »

Αἱ ὁμολογίαι τῶν ἐντόκων καταθέσεως ἐκδίδονται κατ' ἐκλογὴν τοῦ καταθέτου ὀνομαστικαὶ ἢ ἀνώνυμοι.

Ἐκ τοῦ Γραφείου.

Ὁ ἰατρὸς κ.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Ἐπιμελητὴς Λυσσιατρείου Ναμπούκη εἰδικὸς ἐπὶ τῶν νοσημάτων τῶν νεφρῶν, τοῦ δέρματος καὶ τῶν συναφῶν αὐτοῖς παθήσεων δέχεται ἐν ὁδῷ Ἁγίου Κωνσταντίνου 18

9—12 π. μ. καὶ 8—9 1/2 μ. μ.

Ἐκ τοῦ τυπογραφείου Π. Δ. Σακελλαρίου.